

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁR:
 Egész évre . 28 K. | 1/4 évre . . 7— K.
 Félévre . . . 14 K. | Egy óra . 2-40 K.

Főszerkesztő
MÓRA FERENC

Felelős szerkesztő
FEHÉR ÁRPÁD

Kiadótulajdonos
ENGEL LAJOS
 NYOMDA- ÉS LAPVÁLLALAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal TELEFON
DUGONICS-TÉR 12. (Napló-ház.) 94.

Tisztujítás előtt.

— Nohát, most meg kellene ragadnia a város közönségének az alkalmat arra, hogy gyökeres rendszerváltozást teremtsen. Így ez nem mehet tovább.

— Igaza van. Magam is ezen a véleményen vagyok. Kérem, a torony alatt mindent tapasztalunk, csak munkát nem. Kevés a szorgalom, elfogultság minden irányban, az urak még mindig a régi patriárkális módon vezetik a város ügyeit.

— Egyenesen hajmeresztő, amit X. művel. Talentumos ember, művelt ember, de mihaszna, ha nem dolgozik. Akármilyen kerül a hatáskörébe, azt el lehet temetni. Mert az az ügy a legjobb esetben évek múlva jön ki a szobájából.

— Kérem, kérem, csak személyeket ne emlegetünk. X. mégis csak nélkülözhetetlen ember. Hanem Y. Ha személyeket emlegethetnénk, róla többet lehetne beszélni. Igazán nem méltó Szegedhez, hogy a mostani helyét ő töltsse be. Meg van ugyan benne a jóakarát, ám elavult gondolkodású ember és amellet teljesen tehetségtelen.

— Nagy tévedésben van kegyed. Y. működését én jól ismerem. Hiszen mindenkinek a kedvében járni nem lehet. Valamennyiünknek vannak ellenségei, akik az érem értéktelebb felét nézik és velünk szemben elfogultak. Hanem, ha már itt tartunk, mért nem beszélünk inkább Z.-ről? Bár a kettőnk zsebében volna, amit ez az ur mellékesen keres.

— Nono. Csak nem szívesen hangoztat ilyesmit az ember, de tudok én Z.-nél veszedelmesebbet is ezen a téren. Vagy talán nem hallott N. N. dolgáról? Lehetetlen. Hiszen a Széchenyi-téri verebek is csiripelik.

— Ugyan! Az rendszerint csak pletyka, amit a verebek is csiripelnek. Nekem szent meggyőződés, hogy a szegedi közéletet még ki sem kezdte a korrupció.

— Jó, ha maga azt hiszi.

— Nem is az emberekben van a hiba. Talán még a rendszer is tűrhető volna. Tudja Isten, mi a baj.

— Tudja Isten, mi a baj.

— Most legjobb lesz, ha minden marad a régiben.

— Most legjobb lesz, ha minden marad a régiben.

Adósságcsinálás.

SZEGED, január 23.

A kétszáz milliós osztrák államkölcsön kibocsátásának hírével együtt érkezik a jelentés a magyar emisszió előkészítéséről is. Kénytelenek vagyunk a szomszéd után kullogni, hiszen nekünk is arra kell az adósság, amire neki. Hadügyi szállítókat s más hitelezőket kifizetni s ugyancsak katonai szempontból biztosítani a legközelebbi jövő kiadásait.

S először éppen ez a cél az, amiért közönséges pumpolásnak kell minősíteni ezt az új hitelműveletet. Egyetlen fillérjét se szánták produktív beruházásokra. Az egész összeg, úgy, ahogy jön, körülbelül egynegyed milliárd, katonai célokra folyik szét a hadügyminiszter ujjai közül. Se az állami üzemek, se a kulturális intézmények nem látnak belőle semmit. Liferánsok fognak belőle meggazdagodni, katonai vállalkozók, tölténygyárosok és zabszállítók, akik elég bölcses voltak hitelbe adni fegyvert, hajót és municiót s most prezentálják a számlát, bőséges kamatokat szállítva.

A kölcsön ideje és helye még jobban kidomborítja az emisszió pump-jellegét. Az idő egybe esik a pénzpiac helyzetének némi megkönnyebbülésével. Másfél évi teljes kapcsolat után valamelyes kilátás van rá, hogy reális üzlet, vállalkozás, építkezés céljaira talán megint kapható lesz némi pénz. Még csak kilátás van rá, az is bizonytalan — s máris jön az állam és rátenyerel a nehezen induló aranyakra. Magához kaparintja a milliókat, melyek az országban szétfolyva egy kicsit fölpezsdíthették volna az életet. Meddő céljai érdekében elfojtja a pénzforrásokat s a termelő munkának megint nem jut semmi. Amit a könnyebbítés hozhatott volna, elviszi az állam. Elviszi annál inkább, mert a szolid magánvállalkozás kamatfizetés tekintetében is alig bír már vele konkurrálni, hiszen az utóbbi idők államkölcsöneinek horribilis ára van. Könnyelmű mágnásgyerekek szokták így csinálni az adósságokat s a pénzember, ha ilyen üzletfeleket kaphat, nem bolond, hogy garasoskodó kereskedőkkel és iparosokkal vesződjön.

A helye a kölcsön felvételének éppen olyan jól van megválasztva, mint az ideje. Megint Németország adja a pénzt, különös tekintettel a baráti viszonyra. Azonban nem szívesen adja, mert a német tőke maga is igen igénybe van véve s maga a birodalmi kormány ügyel arra, hogy a pénz külföldre ne

menjen. Hogy a szövetségessel kivételt tegyen, ahhoz kétségtelenül valami szelid diplomáciai nyomásra lesz szükség s ezt megint csak meg kell fizetni. Nagyobb kamattal, vagy alacsonyabb kibocsátási árfolyammal, vagy rosszabb feltételekkel, de bizonyos, hogy meg kell fizetni.

S az is bizonyos, hogy nekünk kell megfizetni. Az állam, mikor új kölcsönt vesz fel, alapjában nem az idegen tőkét pumpolja, hanem magát az országot, amelynek amugy is fuldokló üzleti világa elől elszivattyuzza az éltető levegőt, a tőkét. Megakadályozza a javulást, de megköveteli, hogy polgárai a tiz körmükkel is kikapariják a régi és az új kamatokat a föld alól is. Ezért prédikál takarékoskosságot valamennyi miniszter, a honvédelmit kivéve. Ezért jött a félhivatalos figyelmeztetés, hogy nem kell bizni a viszonyok javulásában. Igaza is volt a figyelmeztetésnek: a közgazdasági viszonyok ott valóban nem javulhatnak meg, ahol az állam ily szédületes tevékenységet fejt ki az adósságcsinálásban.

Jogászok és műszaki emberek harca.

Vita Strasser vásárcsarnok tervai miatt. — Nyolcezer koronával honorálják Strasser munkálkodását. — Kimondták, hogy a város nincs vele obligóban. — A tervpályázatról nem döntöttek.

Strasser Albert budapesti műépítésznek a szegedi vásárcsarnokra beadott és többszörösen módosított tervét nem lehetett a kivétel alapjául elfogadni, mert Strasser a több oldalról elhangzott támadás miatt ezeket elvitte és kijelentette, hogy Szeged város részéről nem reflektál semmire. Aztán mégis pört ígért be ügyvédje, arra való hivatkozással, hogy az ő terveit a mérnökség felhasználta az új tervpályázat kiírásánál, majd békés egyezséget ajánlott, amibe a tanács bele is ment volna, de a legutóbbi közgyűlés nem adta meg Strassernak azt a nyolcezer koronát, amit a tanács munkája jutalmazásul javasolt. Ugyanekkor a közgyűlés még azt is kimondta, hogy a műszaki és jogügyi bizottságtól véleményt kér, vajjon van-e obligóban a város Strasserral szemben, érnek-e valamit a tervai, érdemes volna-e munkáját mégis megjutalmazni.

Emiatt volt ma délután a jogügyi és műszaki bizottságok együttes ülése, mely nem volt egyéb, mint a jogászok és a műszaki

Butorokat

és mindennemű lakás-berendezési cikkeket

BERNOVICS GYULA

Szeged, Kárász-utca 7. Telefon 1303.

az újonnan megnyílt

butoraktárában — szerezhetők be. —

emberek viadala. A műszaki bizottság tagjai közül többen jelentek még és így ők győztek. Az együttes ülés azt javasolja a közgyűlésnek, honorálják Strasser munkálkodását nyolcezer koronával, mert a mérnökség is beismerte, hogy az ő tervének adatait fölhasználta az új pályázat kiírásánál. De ugyanekkor kimondták azt is, hogy a város nincs jogilag obligóban Strasserrel szemben.

Az új pályázat kiírásának módjáról most nem döntöttek. Majd a tanács tesz előterjesztést erre vonatkozólag, vajjon pályázat, vagy megbízás útján készíttesse-e el a végleges tervet a már összeváltott hét terv alapján.

Bokor Pál polgármesterhelyettes elnökölt az ülésen, amelynek megnyitása után bejelentette az ülés tárgyát.

— Tárgyalni fogjuk — mondta Strasser Albert vásárcsarnok terveit, amelyeket a közgyűlés tett át a két bizottsághoz műszaki és jogi elbírálást kérve az ügyről. Amint ismeretes, Strasser munkáját kíváná a tanács jutalmazni, s a közgyűlés ezt elutasította, talán éppen azért, mert nem ismerte teljesen az ügyet. Nem tudták hirtelenében, értékes munka-e a terv, és vajjon van-e joga Strassernek ezért pénzt kérni?

Hogy tisztán lássanak a bizottságok, az egész ügyet ismertette. Felolvasta a mérnöki hivatal jelentését, amely szerint Strasser hajlandónak mutatkozott teljesen díjtalanul tervet és költségvetést készíteni. 1911 áprilisban Strasser bemutatta a terveket és a költségvetést és ajánlatot tett az építésre, mely szerinte kétszáz ezer koronába került volna, majd egy ad hoc bizottság észrevételei alapján átdolgozta a terveket, de ekkor már egymillió hetvennégyezer koronába számította az építést. A város kiírta ezután a tervekre a pályázatot, közben újabban átdolgozták az alapterveket, de ekkorra már másfél millióban számították ki a költséget. Strasserrel már meg is kötötték a szerződést, de a szegedi lapokban megjelent támadások miatt Strasser lemondott erről és kijelentette, hogy a város nincsen vele obligóban.

— Strassernek ezek szerint nem is lenne joga semmiféle ellenszolgáltatásra — mondotta a polgármesterhelyettes — a terveket is elvitte magával, jelezve, hogy mivel nem kíván kártérítést, nem is engedi meg, hogy munkáját felhasználják. De nem szabad mereven

ragaszkodni ezekhez a körülményekhez, mivel, ha pörre kerülne a sor, talán még el is vesztethetné a város.

A műszaki kérdésre tért át ezután az elnök:

— A bizottságtól nyilatkozatot várunk — mondta — hogy a beérkezett és megvásárolt tervek alapján és az esetleg Strasserrel megvásárolandó tervek alapján milyen módon készíttessük el a kivitelre alkalmas tervet.

Becsey Károly dr. kérésére a polgármesterhelyettes ismertette az újabb tervpályázatot is, amely eredménytelen maradt.

— Felhasználta-e a mérnökség Strasser terveit a pályázat kiírásánál, vagy sem. Ez a kérdés — mondta Thuróczy Mihály dr. főügyész.

— Tanult belőle — adta meg a felvilágosítást Csernovics Agenor.

— Alapnak tekintették! — volt az általános vélemény.

Az elnök először a kérdés jogi részének eldöntésére kérte ki a bizottsági tagok véleményét.

Dobay Gyula dr. szólt hozzá elsőnek a kérdés jogi részéhez. Ő volt az, akinek indítványára a közgyűlés e két bizottság véleményétől tette függővé az ügyet.

Alig mondott néhány szót, Wimmer belevágott beszédébe és cáfolni akarta.

— Tessék megvárni, amíg befejezem — harsogta Dobay — én nem fogok hozzászólni a műszaki részhez.

Aztán beszédét folytatva azt vitatta, hogy a mérnökségnek nem lett volna szabad felhasználni a pályázat kiírásának alapjául Strasser tervét. De ez még nem ok arra, hogy követeljen érte pénzt, mert ettől a jogától elesett, amikor kijelentette, hogy nem reflektál semmiféle honoráriumra. Szerzői jogot sem vitathat Strasser, mert amíg el nem készül a vásárcsarnok, szó sem lehet szerzői jog bitorlásáról.

Csernovics Agenor, miután megállapodtak abban, hogy a két különálló kérdést, a jogit és a műszakit, egybekapcsolják, a kérdésnek azt a részét említette föl, amelyről eddig senki sem beszélt.

— A dolog erkölcsi részéről van szó, — mondta. — Tény az, hogy a mérnöki hivatal Strasser terveit alapján írta ki a pályázatot, így tehát azt felhasználták. Strasser munkáját többre kell becsülni, mint nyolcezer koronára, de legalább is ennyit meg kell adni érte.

— A jogi és erkölcsi részekkel akarok foglalkozni — mondta ezután Becsey Károly

dr. A jogi résszel hamar végezhetünk. Strasser nem kért először semmit, bár vitatják, hogy felhasználták tervét a pályázat kiírására, de ez a pályázat nem is járt eredménnyel.

— Ne tessék a műszaki részt bele keverni — szólt közbe Csernovics Agenor.

Becsey erre a jogi résznél maradt:

— Ha pörre kerülne a sor, meg sem nyerhetné Strasser. Mint vállalkozó, ajánlkozott, de ajánlatát még nem tudtuk eddig elfogadni, tehát nem panaszkodhat, hogy mi kihasználtuk. Nem kívánhat egyetlen fillért sem, ne is adjuk meg. Ezt javasolom.

A jogászok a műszaki emberekkel állanak szemben. Ez már most nyilvánvalóvá vált. A jogi véleményre következett megint a műszaki cáfolat. Tordai Imre vette védelmébe Strasser terveit.

— A birói ítéletről nem lehet előre vitatkozni — mondta, — itt nem is szerzői jog alapján ítélnének majd. Ha a vásárcsarnok kivitelre kerül, ez Strasser munkája alapján meg sem történhet. A mérnökség ebből tanulja meg, hogy írja ki a pályázatot és a Strasser Albert közreműködése alapján kiírt pályázatra beérkezett munkákat meg is jutalmazta. És éppen csak őt ne honorálják munkálkodásáért. Ezt a munkásságot már akkor elismerték, amikor az ő előmunkálatai alapján alakult ki a vásárcsarnok tervpályázata. Az előmunkálatok megfizetése lenne csak az a nyolcezer korona, amit neki fizetnénk. Nem is erkölcsi szempontokat említek, de az elvégzett munka kötelező megfizetését.

A műszaki vélemény után újra jogi felszólalás következett. Kószó István dr. reflektált az előtte elhangzott véleményre.

— Hét terv is van már, — mondta a melyet fel akarnának használni a kivitelre. Így tehát nemcsak az ő terve az egyedülálló. Akár felhasználták a pályázat kiírásánál az ő tervét, akár nem, a vele való kötelezettség megszakadt, amikor lemondott minden díjazásról. Ha valaki lutrizik, és elveszti a tétjét, ne követelődjék. Erkölcsi indokokról nem is beszélhetünk. Ő ajánlkozott állandóan a javitgatásra, nem mi kértük. A város jogilag nincs kötelezve semmire, ajánlom, határozzunk úgy, hogy nem fizetjük meg a Strasser terveit.

Wimmer Fülöp, mint előre kijelentette, sem jogi, sem műszaki szempontokból nem szól a kérdéshez, hanem morális szempontból.

— Strasser terveit fölhasználták — mondta — a pályázat kiírásánál és mivel munkáját felhasználták, honorálni is kell.

Falusi idill.

Írta Ortutay István.

Ugy kezdődött a dolog, hogy nagyon szerelmes voltam és elbuktam az érettségim. Ennek a két dolognak az okozati összefüggése arra készítette szeretett rokonaimat, hogy haditanácskozáásra üljenek össze, eldönteni: mi történjék velem. A tanácskozáson Tóni bátyám elnökölt, több: uralkodott. Ott más nem beszélhetett, csak ő. Ida néném pedig megkísérelte, de hamarosan leintette az elnök:

— Az asszony hallgasson, nem a jövő heti étlapról tanácskozunk.

Ezután senki sem mert megjegyzést tenni és a tanácskozást mi sem zavarta.

— Biráid előtt állasz; gyerek — mordult rám, — megbuktál; szegény; lányok után futkosol; gyalázat! Mit csináljunk veled? Gondolkoztál már azon, hogy mi lesz a sorsod?

Egy szót sem feleltem, de most már őszinte lehetek és bevallhatom, semmiféle gondom nem volt abban a percben. Balkezemmel magamhoz szoritottam a kabátomat, mert a bélésébe volt elrejtve szerelmem arcképe. Ellának hívták. Ott lakott nálunk, mert az anyja a szakácsnői hivatalát töltötte be nagybátyáméknál. Félárva volt, szőke és kék szemű. Az apja olyan régen meghalt, hogy még a nevét is elfelejtették és ezért az anyja nevét viselte. De azért szép lány volt, nekem különösen tetszett és esküdni mertem volna arra, hogy nincsen nála szebb.

Nagy hallgatásomat félremagyarázhatták,

mert szigorú hangon kiáltott rám a családi tanács elnöke.

— Mit állsz itt, beszélj?!

— Senki sem kínált meg helylyel, kénytelen vagyok állni, — feleltem vérforraló szemtelenséggel.

— Csirkefogó vagy, ne beszélj! Megbuktál, hallgass! — rikoltotta Tóni bátyám rettentő szemforgatásokkal kísérvé szavait. — Lenyakaztatlak, befalaztatlak! Haszontalan emberre nincs szüksége ennek az országnak. Kegyelem nincs a számodra, felelj, mit akarsz inkább.

— Választhatok? — kérdeztem szerényen.

— Igen! — hangzott a válasz szigorúan.

— Akkor adják ki az anyai örökségem és engedjék feleségül vennem Ellát, mert én nagyon szerelmes vagyok.

Csendesen, szerényen mondtam ezeket. Mindenki láthatta rajtam, hogy nem akarok senkit sem provokálni és mégis olyan fölfordulást idéztek elő szavaim, hogy azt képtelenség leírni. Egyik hangosan fölnevetett, a másik magásra tartott ököllel rohant felém. Tóni bátyám volt a legszánalmasabb. Mintha szélütötte volna, hátradőlt a nagy karosszékekben, lábaival rugdalózott, kezeivel a gallérját markolta meg. Különösnek találtam ezt a nagy megrökönyödést és minek tagadjam, mulatságosnak találtam. Az ügyben csak az általam ajánlott módot tartottam elfogadhatónak és becsületesnek. Percek teltek el, amíg magukhoz tértek atyámfiai. Mindenki természetesen fogja találni,

hogy Ida néném nyerte vissza elsőnek a beszélőképeségét.

— Jaj, ennyi romlottságot, én meghalok! — kiáltotta.

Ha azonnal megcselekedte volna, azon sem lepődtem volna meg. A hetvenedik esztendejét taposta és olyan korban mással is megtörtént már, hogy meghalt. De nem merté szavait beváltani, mert Tóni bátyám rárivált.

— Nem fogsz meghalni! De te, — ezt már nekem mondta — elmegy a háztól még ma. Összecsomagolod a ruháidat és utazol Ottóhoz Almásra. Segítesz a gazdaságban. Az öreg Krucsay embert farag belőled.

— Az Ella is velem jön? — kérdeztem ártatlanul.

— Elég legyen a szemtelenkedésből, takarodj csomagolni!

Mindegy, gondoltam, ha ezek ilyen gorombák, majd segítek én magamon. Megszóktetem az Ellát, ha a fél családi tanács belehal is.

A szobámba mentem és hozzáfogtam a csomagoláshoz. Berta néni is odajött. Segíteni akart. Őt kivételesen szerettem, mert nem volt olyan öreg, mint a többi és mindig a számon csókolta meg, a csók után pedig így szólt:

— Éppen olyan, mint az apja volt.

Nem voltam kíváncsi szavainak az értelmére, a csókjai azonban jól estek. Mire elkészültünk a csomagolással, dél lett. Nagy csendben ültünk az asztalhoz. Senki sem beszélt, én beszéltem volna, de elfoglalt nagyon

Széll Gyula dr.: Elsősorban szigorúan a jog alapján kellene ezt az ügyet elbírálni. Most még nincs kötelező a város Strasser terveinek honorálására, de ha az ő terveinek fölhasználásával fognak a kivitelhez, akkor köteles a város a nyolcezer koronát megfizetni. Ha nem így lenne, morális szempontból adhat a város Strassernek bizonyos összeget.

Bodnár Géza dr. feltétlenül megadandónak tartja a nyolcezer koronát és azt is ajánlotta, hogy Strasserrel a részlettervekről is kezdjen tárgyalásba a város.

Malina Gyula azt javasolta, hogy vegye meg a város Strasser terveit, melyek jók, kiválóak.

Regdon Sándor is azt ajánlotta, hogy vegye meg a város Strasser terveit, mert az a legjobb.

Az elnök a vitát bezárta, ezután Tóth Mihály főmérnök beszélt még és megerősítette azt, hogy Strasser terveit az előmunkálatoknál fölhasználták. Véleménye az, hogy Strasser terveit kivitel alapjául is fel lehet használni. A részletterveket ráérnek elkészíteni majd akkor, ha a vásárcsarnok ügye a megvalósulás stádiumába kerül.

Ezután szavazásra kerülve a sor, a bizottság többsége megállapította, hogy Strasser munkáját honorálni kell és elhatározták, azt is, hogy a terveket nyolcezer koronával jutalmazták.

De Kószó István dr. nem hagyta annyiban az ügyet.

— En felvettem azt a kérdést is — mondotta — van-e jogilag obligóban a város Strasserrel szemben, tessék erre is felelni.

És a két bizottság nagy többsége, miután már megszavazták a nyolcezer koronát, kimondta, hogy nincs semmiféle kötelezettségben a város Strasserrel szemben.

A végleges tervek elkészítésének módjáról, hogy tudniillik pályázat, vagy megbízás által történjék-e ez — nem határoztak. Előbb meghallgatják a tanács javaslatát.

Részvették az ülésen: Bokor Pál polgármester-helyettes elnök, Tóth Mihály főmérnök, Turóczy Mihály dr. tiszti főügyész, Balogh Karoly tanácsnok, Back Bernát, Becsey Károly dr., Bózsó János, Bodnár Géza dr., Csernovics Agenor, Dobay Gyula dr., Járósy Sándor, Kószó István dr., Kónya János, Körössi József dr., Landesberg Mór, Malina Gyula, Pataki Simon, Regdon Károly, Rosenfeld Nándor, Szabó Gyula, Széll Gyula dr., Szijjártó Albert, Somlyódy István, Temesváry Lajos dr., Tordai Imre és Wimmer Fülöp bizottsági tagok, a jegyzőkönyvet Eördögh Lajos dr. vezette.

Az erőszak Háza.

Nagy botrányok a képviselőházban.

Andrássy Gyula grófot kivezették. —

Megszavazták a sajtótörvényt.

Tegnap ravatalra tették, ma eltemették a magyar sajtószabadságot. Széles ez országban tilos lesz ezután az igaz szó. Lehet lopni az ország pénzét, lehet panamázni, nem kerülhet nyilvánosságra, a sajtó ellenőrző szeme hiába veszi észre, nem büntetheti a bűnösöket, mert az igaz szóért büntetés jár a jövőben. Hangos szócsaták után, botrányok provokálásával, a parlamenti őrség és a jól funkciózó elnökség hathatós közreműködésével kiüldözték a parlamentből ma az ellenzéket és megszavazták a sajtóreformot. Apró-cseprő módosításokat tettek ugyan, de azok édeskeveset változtattak a lehetetlen törvényen. Holnap harmadszori olvasásban kerül a Ház elé és azután hamarosan életbeléptetik.

Hallatlan botrányok történtek ma a Házban. A munkapárt nem ismert határt vakmerőségében. Egymásután vezettette ki a darabontjával a nép szabadságáért küzdő ellenzéki képviselőket. Andrássy Gyula és Zichy Aladár grófokat sem kimélte meg. Őket is, meg Vázsonyi Vilmost is a durva marku darabontlegények vitték ki az ülésteremből.

Részletes tudósításunk itt következik:

Kitiltások nagyban.

Beöthy Pál elnök háromnegyed tizenegykor nyitotta meg az ülést. Bejelentette, hogy az összeférhetlenségi állandó bizottság a Bakó József ellen tett összeférhetlenségi bejelentést február 4-ére, a Báffy Miklós gróf ellen bejelentett összeférhetlenségi ügyet február 11-ére tüzte ki tárgyalásra.

Szász Pál, a mentelmi bizottság elnöke jelent meg ezután az előadói emelvényen az ellenzék hangos derűtsége között. Az előadó először az Urmánczy Nándor ügyében hozott mentelmi bizottsági ítéletről tett jelentést. Elmondta, hogy Urmánczy az elnök többszöri figyelmeztetésére szembehelyezkedett a házszabályokkal, sértő módon viselkedett az elnökkel szemben, akit őrmesternek nevezett. (Zajos helyeslés balról.) Az őrmesterség becsü-

letes foglalkozást jelent, de ebben a vonatkozásban sértő jellege van. A mentelmi bizottság Urmánczy Nándort negyven napi kizárással ítélte. (Zaj.)

Vázsonyi Vilmos: Csak negyven napra? A vizözön tartott eddig, onnan vették talán? A Ház elfogadta a mentelmi bizottság javaslatát.

Huszár Károly: Éljen Urmánczy!

Erre az egész ellenzék Urmánczyt éljenzte.

Szász Pál előadó: Ábrahám Dezső képviselő ugyanezt a kifejezést használta az elnökkel szemben, mint Urmánczy. Őrmesternek nevezte indokolatlanul.

A baloldalon percekig tartó derűtség fogadta e szavakat.

Rakovszky István közbekiáltott:

— Urmánczy közbeszólása indokolt volt tehát, most megállapítják.

Huszár Károly: Csak skalpirozni!

A mentelmi bizottság Ábrahám Dezsőt jegyzőkönyvi megrovásra itéli. Elfogadják.

Szász Pál előadó: A tegnapi ülés végén Szmracsányi György képviselő többször közbeszólott, amiért elnöki rendretasítást kapott, de ezt oly sértő módon utasította vissza, hogy a bizottság tiz napi kizárást javasolt. (Zajos derűtség.)

Mandorf Géza báró: Most jön a Gerő-ügy!

Vázsonyi Vilmos: A Plósz!oz intézett levelet olvassák el.

A Ház a mentelmi bizottság javaslatát elfogadja.

Szász Pál előadó: Justh János a Ház tegnapi ülésének végén sértő módon az elnökre kiáltott, hogy hallgasson a jobb fölére is. Ezért jegyzőkönyvi megrovásra itéli.

Vázsonyi Vilmos: A jobb fül megsértése címén!

Beöthy Pál: Felteszem a kérdést...

Huszár Károly: Hogy két füle van-e az elnöknek? (Nagy zaj.)

A mentelmi bizottság javaslatát elfogadták.

Apponyi Tisza ellen.

Az elnök: Áttérünk a sajtójavaslat tárgyalására. Ki az első szónok?

A jegyző: Apponyi Albert gróf.

Apponyi Albert gróf: A tegnapi ülésen meglehetősen izgalmat keltett az a körülmény, hogy a miniszterelnök az ellenzéknek egy köztitzeletben álló és mindnyájunk szeretetét bíró tagját... (Ugy van balfelől.)

Rakovszky István: Becsületes embert megsérteni szabad, mert nem türi a hazugságot.

az ebéd. Ella anyja a legkedvesebb ételeimet találta föl. Ebéd után vonatra ültettek és én megindultam Almásra gazdálkodni és feledni. Szegény Ellát nem is láthattam.

Ottó bátyám intézője, Krucsay ur sajátkezűleg hajtott kocsival várakozott rám az állomáson. Jóképű, barátságos megjelenésű bácsi volt ez a Krucsay ur. Az az első percben meglátszott rajta, hogy soha sem fogja fölhalálni a repülőgépet, de éppen ezért nagyon alkalmas főnöknek mutatkozott.

— Isten hozta, ifiur! — fogadott, amikor elébe toppantam. — Meglássa, milyen jól fogja magát érezni nálunk. Soha többé nem jut eszibe a város.

— Eddig szívesen jöttem magukhoz, Krucsay bácsi, — feleltem — de most nem, mert kényeszerítettek rá.

— Tudom, de azért ne tessék szomorkodni, majd kicsinálom én a dolgot, megbékülnek az ifiurral odahaza.

Igaza volt Krucsay urnak. Alig töltöttem nehány napot Almáson, szégyen ide, szégyen oda, de biz én elfeledkeztem Elláról. Ugy megfeledkeztem szegényről, mintha soha nem is láttam volna. Nem kisebb dolog idézte ezt elő, mint Krucsay ur nővére, Aranka asszony, aki a negyvenedik éve felé közeledett és három gyerek nevezte már anyjának, amikor haját találta a házaséletben és ott hagyta életépárját a faképnél. Az öregségétől eltekintve, nem volt szép nő Aranka asszony, de nekem mégis megtetszett, mert a legizletesebb falatokot az én tányéromba rakta mindig.

Aranka asszonynak ez a gondoskodása, kedveskedése egészen megtévesztett engem. Lassanként az epedő pillantások, amiket rávettem és amiket mosolygó arccal fogadott, nem elégitettek ki, hanem az asztal alatt is dolgozni kezdtem. Rá-ráléptem a lábára, a választ mindig megkaptam az asztal alatt, sokszor olyan szenvedelmesen, hogy csillagos égnek néztem a galuskával garnírozott juhparikást is.

Ella teljesen el volt már feledve. A szivemben az uralkodó Aranka asszony volt. Azt hittem én is elfoglaltam az ő szivében a férje elhagyásával üresen maradt helyet, amikor jött a kiábrándulás, a bűnhődés szegény, hűlenül elhagyott Elláért.

Jól emlékszem a napra is, amikor ez történt. Szeptember volt és nyulgerincet ettünk savanyumártással. Két kézzel dolgoztam az izletes falatok eltüntetésével, az asztal alatt pedig a lábam működött. Mint a szeptemberi légben a darumadarak, olyan sejtelmesen keringett két lábam az asztal alatt.

— Ne izéljen ifiur, tönkreteszi a csizmámat — szólott Krucsay ur. — Más szórakozást is találhatna már, mint a csizmámon táncolni.

Ha svédül tudok, azon a nyelven kiáltottam volna föl erre a fölfedezésre, hogy más senki ne értse meg a csalódástól összetört szivemnek fájdalmas fölajdulását. De nem tudtam svédül, hát hallgattam. A nyulgerinc egy darabja megakadt a torkomon, szédülés kerülgetett és egy szempillantás alatt sötét lett előttem minden.

Napok óta Krucsay ur csizmájával flörtöltem az asztal alatt. Annak a két megtermett csizmának vallottam szerelmet, amely száraz időben is a szára hegyéig sáros volt. Rettenetes csapás nehezedett rám. Szégyenkezve keltem föl az asztaltól és gondterhelt fejjel mentem a szobámba. Csomagolni kezdtem. Szegény megkinzott szivemmel nem bírtam. Elutaztam Almásról. Minden köszönő szó nélkül és azóta sokat csalódtam lányban, asszonyban, de egy csalódást sem rösteltem annyira, mint ezt.

Éppen jókor érkeztem haza. A családi hadi tanács ismét együtt volt, de most nem azért, hogy felettem mondjanak ítéletet, sokkal előkelőbb vádlott állott előttük. A család büszkesége és minden időkben vezére: Tóni bácsi volt a vádlott. Ő is az Ellácska szoknyájában botlott meg. Engem száműzetett, hogy azután szabadon udvarolgasson. Meg is tette, sőt már az eljegyzésnél tartottak, amikor a familia értesült a Tóni bácsi késői szerelméről és intézkedésre gyűlt össze. Nekem is adtak szavazati jogot és én hálából Tóni bácsinak gondnokság alá helyezése mellett szavaztam.

A történet nem lenne teljes, ha elhallgatnám azt, hogy Ellát a familia amerikai gyorsasággal férjhez adta egy trencsénmegyei képményespró mesterhez. És ezzel mindannyian jól jártunk, még Tóni bácsi is, aki Ella férjhez menetele után visszakapta a családban az uralkodói jogokat.

Kelemen Béla: Mert nem panamázott!
Vázsonyi Vilmos: Ó nem élvez a panamákat!

Apponyi Albert gróf: ... lehetetlen más-
képp minősíteni, mint a házszabályok azon sza-
kasza alá tartozó ténynek, amely a képviselők-
közül valamely tagján esett sértést foglalja
magában és a mi nemcsak jogot ad az el-
nökségnek, de egyenesen kötelességévé teszi
a támadó rendreutasítását. (Ugy van! a balolda-
lon.)

Vázsonyi Vilmos: Ez az a bizonyos jobb-
fűl, amely nem hall!

Apponyi Albert gróf: A nyugodt és tár-
gyilagos tanácskozásnak a feltétele az,
hogy a házszabályokat mindenkivel szemben
egyformán kezeljék és hogy az elnökség ré-
széről mindenki egyforma elbánásban része-
süljön. (Zajos helyeslés a baloldalon.) Nekem
az ellenzéki pártok nevében egyszerűen az a
feladatom, hogy az elnökséghez ezt a kér-
dést intézzem, szándékozik-e a megtámadott
képviselőnek azért a támadásért, amely el-
lene elhangzott a Házban elégtételt adni? Én
amig erre választ nem kaptam, addig nem va-
gyok abban a helyzetben, hogy a tárgyhöz
szóljak. (Zajos helyeslés és taps a baloldalon.)

Beöthy Pál elnök: Mindenekelőtt azzal a
kijelentéssel tartozom a Háznak, hogy a tisz-
telt szónok ur eltért a tárgytól. (Nagy zaj
a baloldalon.)

Héderváry Lehel: A becsületében meg-
támadni valakit, azt szabad, az szabályszerű.
(Nagy zaj a baloldalon.)

Az elnök: Én tultettem magamat a ház-
szabályokon...

Vázsonyi Vilmos: Nem először történik
és nem utoljára.

Az elnök: Remélem, a Ház utólag módot
fog nekem adni...

Zajos felkiáltások a baloldalon: Kom-
édia! Bohózat! (Nagy zaj.)

Az elnök: Ami magát a kérdés lényegét
illeti, a miniszterelnök ur azt mondotta Dé-
syről, hogy ha ő Désy helyzetében lett volna:
elbujt volna a becsületes emberek előtt.

Felkiáltások balról: Hát ez az!

Az elnök: Itt a miniszterelnök ur saját
szubjektív érzésének adott kifejezést.

Huszár Károly: Az én szubjektív ér-
zésem pedig az, hogy ön is elbujhat a tisztes-
séges emberek előtt.

Vázsonyi Vilmos: Önmagát sértette
meg!

Az elnök: A miniszterelnök azt mondotta,
hogy mit tenne ő abban az esetben, ha egy
vádát emelne és így sikerülne a bizonyítás.
Mióttan ezt nem másra értette, nem volt he-
lye a rendreutasításnak. (Nagy zaj a balol-

dalon.) Ez a válaszom a kérdésre. (Nagy zaj
a baloldalon.)

Apponyi Albert gróf: Az elnök ur vála-
szából azt látom, hogy azt az elégtételt, amely
az ellenzéket megilletné, nem hajlandó meg-
adni az elnökség, sőt az eddigi tárgyalások
azt bizonyítják, hogy az elnökség nem az igaz-
ságnak és egyenlőségnek megfelelően kezeli
a házszabályokat. Csak pár perce, a parla-
ment rögtönítélő bizottsága csekély dologért
a tényállás megállapítása nélkül kizárásra
ítélt több képviselőt és ezzel sok ezer választó-
nók képviselőjét zárta ki a Házból. És ugyan-
akkor, mikor az ellenzékekkel így járnak el, a
miniszterelnököt az elkövetett sértésekért nem
utasítják rendre, pedig merem állítani, hogy a
miniszterelnök felszólalása már a helynek su-
lya miatt is több rezerváltságot követel.

Rakovszky István: Nincs már annak a
helynek sulya.

Apponyi Albert gróf: Az ellenzéki köz-
beszólásoknak, merem mondani, kilenc tize-
de sokkal kevésbé éles, mint ahogy a minisz-
terelnök ur szokott nyilatkozni. Minthogy az
elnökség részéről nem látom a pártatlansá-
got, nem látok garanciát arra, hogy a javas-
latot házszabályszerűen lehessen tárgyalni, el-
állok a szótól. (Éljenzés.)

Téves szavazás.

Beöthy Pál elnök: Minthogy szólni senki
sem kíván, kérem a Házat, az első szakaszt
elfogadja-e vagy nem? (Zaj.) A szakaszt el-
fogadottnak jelentem ki.

Vázsonyi Vilmos: Micsoda dolog ez? Szó-
nokok vannak feliratkozva!

Kelemen Samu: Fel vagyok iratkozva a
táblára.

Beöthy Pál elnök odaszól Hoványi Géza
jegyzőhöz:

— Van valaki felírva?
Hoványi Géza mutatja a jegyzeteit, hogy
nincs senki felírva.

Vázsonyi Vilmos: Ott van a táblán, ott
íratkoznak fel a szónokok.

Beöthy Pál: Én nem láthatom a táblát.

Huszár Károly: Ott a jegyző:

Beöthy Pál elnök tiltakozik az ellen, hogy
az elnökkel ilyen hangon feleseljenek.

Vázsonyi Vilmos: Fűtyülünk az elnökre!

Kelemen Samu: Itt tévedésről van szó;
feliratkoztam szónokoknak. Mindig a táblára
szokták felírni, meg kellett volna tehát nézni
a táblát.

Beöthy Pál elnök: Ugy látom, véletlen té-
vedésről van szó, kérem tehát a Házat, hogy
az előző határozat megváltoztatásával adja
meg a szót Kelemen Samunak. A Ház így ha-
tároz.

Héderváry Lehel: Gyönyörű Ház!

Kelemen Samu feláll és nem kezd be-
szédébe. A munkapárton Halljuk!-oznak, ez
alatt Beöthy Pál elnök Hoványi Géza és Ver-
mes jegyzőkkel tárgyal. Kelemen megvárja,
míg az elnök tanácskozását befejezi és azután
kezd el beszédét.

A sajtóreform.

Kelemen Samu: Nem akarja, hogy az első
szakasz, amely jogsérelmet jogsérelemre hal-
moz, vita nélkül szavaztassék meg. A sajtó nem
kegyet akar, hanem jogokat. Kelemen beszé-
de alatt Huszár Károly a régi parlamenti
szokás szerint az elnöki emelvény felé int a
munkapárti jegyzőnek, jelezvén, hogy még az
első szakaszhoz szólásra jelentkeznek. Rud-
nyánszky György jegyző nevetve vissza int
Huszárnak, hogy jöjjön az elnöki emelvényre.
Huszár elfordul, majd a táblához megy meg-
nézni, hogy felírták-e a nevét és ekkor ki-
derült, hogy Rudnyánszky nem vette tudomásul
a képviselő szokásos jelentkezését. A mun-
kapárti oldalon hangosan nevetnek és Rud-
nyánszky felé integetnek, aki szintén nevet.
Huszár erre felment az emelvényre és egy
másik jegyzőnél jelentkezett szólásra.

Kelemen Samu: Fikció beszélni a sajtó
terjesztésének szabadságáról, mert ezt a jo-
got rendőri fenhatóság alá helyezték. A bi-
róság szuverénitása ellen sohasem volt sen-
kinek kifogása, mert a bíróság, amikor üldöz,
akkor is védelmet nyújt.

Héderváry Lehel: Nem lehet itt tár-
gyalni! Ez valóban kaszárnya! Őrmesterek,
igenis őrmesterek ülnek az emelvényen!

Kelemen Samu: Azt kívánja, hogy a ter-
jesztés né hatósági engedélyhez, hanem csak
egyszerű bejelentéshez és a bejelentés fentar-
tása nélkül való tudomásulvételéhez legyen
kötve. A javaslat címe hamis cégér és a gon-
dolatterjesztés szabadságát vámszedők állják
el. Nem fogadja el a szakaszt.

A vihar kezdete.

Barabás Béla is az első szakaszhoz szóla-
fűl, mellyel szemben két módosítást ajánl. Az
első módosítás arra vonatkozik, hogy az 1848-
iki törvénynek a cenzura eltörlésére vonatkozó
rendeletét vegyék bele a napirenden lévő
javaslatba is. A másik módosítása szintén a
javaslat első szakaszának módosítását célozta.
Mind a két módosítását részletesen meg-
okolja. Szükséges a cenzura eltörlését bele-
venni a javaslatba azért, mert a javaslat szá-
mos szakasza a cenzurának utat nyit. A kor-
mányt az a szempont vezérli, hogy letörje
teljesen az ellenzéket és hogy megvédelmez-
hesse azt a galád munkát, amelyet a munka-
párt végez. (Nagy zaj.)

Fölkiáltások balról: Pinkapénzből!
Sópénzből!

Az elnök folyton csenget és Barabást
rendreutasítja.

Héderváry Lehel: Önt milyen pénzből
választották meg?

Az elnök Héderváryt rendreutasítja.

Ráth Endre: Kinek a vejét vették meg,
kinek a sógorát. Gazemberek!

Az elnök rendreutasítja Ráth Endrét.

Ráth Endre: Ahol lopnak, ott illemlől ne
beszéljenek!

Az elnök Ráth Endrét újra rendreutasítja.

Barabás Béla így fejezi be fölszólalását:
A sajtóból csak az első betű és az utolsó betű
az önöké, a só!

Rakovszky István a házszabályokhoz kér
szót.

Az elnök kérdi a Házat, megengedi-e a
fölszólalást?

Fölkiáltások balról: Nem! Nem!

Az elnök: A Ház az engedelmet megadja
a fölszólalásra.

Ráth Endre: Azt kiabálják, hogy nem ad-
ják meg!

Az elnök renderutasítja Ráth Endrét.

Rakovszky István szólásra jelentkeznek.

Növekszik a vihar.

Az elnök: Rakovszky képviselő ur szót
kér?

Korzó-

**S
Á
R
G
A**

CSIKÓ.

mozi.

Sárga

Korzó-mozi.

Csikó.

Erre még nagyobb vihar tör ki. Huszár Károly állva kiáltja:

— Hegyezze a fülét! Rakovszky István akar beszélni!

Az elnök: Kérem a Házat, megadja-e az engedélyt Rakovszky Istvánnak a felszólalásra?

A munkapárttól többen hangosan kiáltják:

— Nem, nem!

Az ellenzéken kiabálják:

— Szavazzanak!

Beöthy Pál elnök a nagy zavarban félreérti a munkapártot és kijelenti, hogy megadja a szót Rakovszkynak. Az ellenzék hangos derűtség közben kiáltja:

— Azt sem tudják, hogy mire szavaznak! Ez parlament? Kaszárnya, kaszárnya!

Héderváry Lehel: A karzaton is látják és elviszik a hírét, hogy a magyar képviselők kantinban tárgyalnak. (Óriási zaj.)

Kitanítják az elnököt.

Rakovszky István: Szükségesnek tartja felolvasni a házszabályok idevonatkozó 251-ik szakaszát, amely szerint az elnök a Ház súlyos megsértése esetén köteles rendreutasítani a Ház bármely tagját. Ha én azt állítom a miniszterelnökről, hogy ott fönnt ült, mint elnök és türte mint elnök, hogy Lukács László a Ház előtt valótlanúságot mondjon, ha én ő róla ugyanoly kifejezést használtam volna, mint ahogyan ő meggyalázni akart egy tisztességes embert, az elnök rendreutasított volna engem. Vagy nem? A miniszterelnök tudta, ott az elnöki székben, hogy Lukács László hazudik.

Az elnök: A képviselő ur már tulmegy a házszabályok határain.

Rakovszky István: Kérem, a feleletet, elnök ur! A képviselőházi elnöknek az legyen a legnagyobb büszkesége, hogy még a miniszterelnököt is rendreutasíthatja, ha a házszabályokat durván megsérti. A Ház elnöki méltósága követeli, hogy az elnök a miniszterelnököt rendreutasítsa.

Fölkiáltások balról: Hol a becsület!

Rakovszky István: A Ház elnöke nem hivatott a miniszterelnök intencióit interpretálni. Amidőn az elnök azt mondotta, hogy a miniszterelnök csak szubjektív érzelmeit nyilvánította, azt hittük, hogy a miniszterelnök fölkel és ünnepiesen bocsánatot kér attól az embertől, aki Magyarország közéletének megtisztítása érdekében nagy dolgot művelt azzal, hogy a miniszterelnöki székéből elkergetett egy embert, aki nem oda való. Elvárja az elnöktől, hogy megvédi az ellenzék a méltánytalan durva támadásoktól. Ha azonban az elnök kétféle mértékkel mér, akkor ez többé nem parlament, hanem oly alacsony hely, amelynek méltó nevét nem akarom itt kimondani. Könnyű a többség árnyékában a Frommer-pisztolyok védelme alatt sértegetni. A miniszterelnök akkor, amikor az ellenzéken kellett volna teljesítenie kötelességét, akkor szintén megszökött. (Taps a baloldalon.)

Rakovszky leül, mire percekig tartó tomboló éljenzés és taps hangzik fel a baloldalon. Az elnök a nagy zajban beszélni próbál:

— Megnyugtatom a képviselő urakat, én állandóan teljesítem a kötelességemet.

Héderváry Lehel: Tiszta lakájai, tányérnyalók!

Az elnök percekig rázza a csengőt. Vázsonyi közbekiált:

— Szetreaszka!

Az elnök: Amíg én elnökölök, senki sem bírálhatja a házszabályokat és elnöki működésemet.

Nem beszélhet Andrassy.

Andrassy Gyula gróf a házszabályokhoz kér szót.

A munkapárti többség nem adja meg az engedelmet a felszólalásra.

Az ellenzék zajosan tapsol.

— Halljuk Andrassyt! Halljuk Andrassyt! — kiáltják balról.

Az elnök: Miután a Ház az engedelmet nem adta meg a felszólalásra, (Nagy zaj balról), folytatjuk a törvényjavaslat részletes tár-

gyalását. Székely Ferencet illeti meg a szó. (Nagy zajongás a baloldalon.)

Andrassy Gyula gróf nem ül le, hanem beszélni akar.

Az elnök: Ismételten figyelmeztetem Andrassy Gyula grófot, hogy Székely Ferencet illeti a szó.

Andrassy tovább is áll a helyén. A nagy zajban egy szót sem lehet érteni.

Az elnök végre fölkel a helyéről: fölfüggeszti az ülést.

A szünet közben a folyosókra tódulnak a képviselők és ott tárgyalják a történeteket.

Az örség.

Egynegyed egykor siri csendben három oldalról futólépésben bejön az egész teremőrcsapat Horváth alezredes és Gerő százados vezetésével. Előttük Laczkovics terembiztos megy, kezében fehér papírlappal. Az ellenzéken mozgás támadt, de egy szó sem hangzik el. Az ellenzéki baloldali mezőt körülállják a teremőrök, majd Laczkovics előre lép és ezt mondja:

— Tisztelettel jelentem, hogy felolvasom azoknak a képviselő uraknak a nevét, akiket a zajongások miatt el kell távolíttatni az elnökség parancsára az épületből. A nevek ezek: Kovácsy Kálmán, Ráth Endre, Fráter Lóránt, Huszár Károly (sárvári), Barabás Béla, Héderváry Lehel, Vázsonyi Vilmos, (nagy éljenzés a baloldalon) és Beck Lajos.

Beck Lajos nevének említésére harsogó kacaj tör ki az ellenzéken, Beck ugyanis már hat nap óta ki van tiltva a Házból és még tíz napig nem látogathatja a Ház üléseit.

Laczkovics Ráth Endrét felszólítja távozásra. Ráth Endre a fejével nemet int. Miután Ráth többszöri felszólításra se távozik, két őrmester odalép hozzá, megfogja, fel emeli. A két palotaőr nagyot ránt rajta.

Az ellenzéken óriási lárma. Ráth Endrét ezután a két palotaőr karonfogja és kivezeti. A palotaőrök ugyancsak kivezetik Héderváry Lehel is.

Kivezették Vázsonyit.

Ezután Vázsonyi Vilmoshoz fordul a palotaőrök és ezeket mondja:

— Felszólítom a törvény nevében, hogy kövessen. Vázsonyi mozdulatlanul ül a helyén. A palotaőrök látható izgalommal dadogva újra Vázsonyihoz szól:

— Akkor a kényszert alkalmazom.

Vázsonyi feláll, kezében nagy barna irattáskával, így szól a palotaőrnek:

— Adja át az elnöknek üdvözetemet, módosításaimat és megvetésemet.

Erre lecsapta a táskáját az asztalra. Vázsonyi megindul a baloldali kijárat felé és ezeket mondja:

— Kérem én ezen az ajtón szoktam bejönni és ezen is megyek ki. Megindult a baloldali kijárat felé, két palotaőr futólépésben szaladt utána. Ezután sorban kivezették mindazokat, akiket az elnök felirt. Gerő százados vezényel:

— Kivonulni!

Az örség tagjai a terem közepén sorakoznak és vezényszóra a folyosóra vonulnak.

Andrassy küzdelme.

Félegykor nyitotta meg az elnök az ülést. Andrassy Gyula fölállott és beszélni kezdett:

— Tisztelt Ház!

Elnök: A képviselő urnak a Ház nem adta meg a szót, figyelmeztetem, hogy nem engedem beszélni.

Andrassy: Mély hazafias fájdalommal... A munkapárti képviselők óriási zajba kezdtek, úgy hogy Andrassynek egyetlen szavát sem lehetett érteni. A zaj csillapodásával Andrassy újból beszélni kezdett:

— ... lelkiismeretem szerint jogom van beszélni, akár akarják önök hallgatni, akár nem.

Elnök Andrassyt rendreutasítja.

— Tiltakozunk az ilyen eljárás ellen! — harsogja az ellenzék.

Óriási lárma támadt erre. Andrassy újból megkísérelte beszédének a folytatását, de a nagy zajban egyetlen szava sem hallatszott. A munkapárt látva Andrassy küzködését, hangosan ujongani kezdett.

— Szégyen, gyalázat! — kiáltja az ellenzék.

Andrassy: Nekem is van lelkiismeretem...

Óriási zaj, elnök most már nem törődik Andrassyval, fölteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház Barabás Béla javaslatát, melyet a törvény első szakaszánál tett. A Ház elveti Barabás módosító javaslatát és az első szakaszt minden változtatás nélkül elfogadták.

Elnök: Polónyi Géza képviselő urat illeti a szó.

Andrassy folytatja: Mély hazafias fájdalommal...

Elnök: Polónyi Géza képviselő urat illeti a szó.

Andrassy: Hazafias fájdalommal...

Andrassy képtelen folytatni a beszédét, olyan nagy zajt csap a munkapárt.

Andrassy: Látom, hogy ez a parlament képtelen komoly tanácskozásra...

Elnök az ülést felfüggeszti.

Andrassyt kivezetik

A szünet alatt bevonulnak az ülésterembe a parlamenti örök Horváth alezredes és Gerő Vilmos százados vezetésével. Horváth alezredes előlépett és ezeket mondotta:

— Tisztelettel jelentem, parancsot kaptam arra, hogy a fölolvassandó képviselő urakat eltávolítsam a teremből. Fölkérem ennél fogva Andrassy Gyula gróf urat, Haller István urat és Batthyány Pál gróf urat, hagyják el az üléstermet.

Andrassy Gyula gróf szó nélkül fölállott és megindult a kijárat felé. A másik két képviselő is követte a példáját, és eltávoztak a Házból.

Ujra kezdődik.

Néhány perc után Beöthy elnök újból megnyitotta az ülést és kenetteljes szavakkal fölmentvényt kért a Háztól, amiért Andrassyt és társait a palotaőrökkel kivezettette.

Zichy Aladár gróf: Az elnökség és a kormány még soha nem tett ilyen rossz szolgálatot a dinasztianak és a hadseregnek, mint most, amikor Andrassy Gyulát kivezettette.

Elnök Zichyt rendreutasítja.

— Hóhér! — kiáltják az ellenzékéről az elnök felé.

— Elfogadom a rendreutasítást, mert nem állanak rendelkezésemre sem darabontok, sem palotaőrök! — kiáltja az elnök felé Zichy.

Korzó-

SÁRGA

C
S
I
K
Ó

mozi.

Apponyi Albert gróf a házszabályokhoz kért szót.

Elnök a szót megadja Apponyinak.

— Én nem élek ezzel az engedelemmel...

— Kényszerzubbonyt az elnöknek! — kiáltja Justh János.

— ... én azon az absolut jog alapján szólok most, — folytatja Apponyi — amely jogot ad nekem, képviselőnek ahhoz, hogy beszéljek.

— Nincs joga így beszélni! — kiáltja a munkapárt.

Apponyi ezután elitéli az elnökséget, a miért Zichyt egy ártatlan közbeszólás miatt rendreutasította.

— Szép állapotok vannak itt — mondja — tiltják és ki akarják vezetni Beck Lajost, akit hat nappal ezelőtt tiltottak és azóta nem is volt itt. Csak játszanak és nem dolgoznak.

Kállay Tamás közbeszól, amiért az elnök rendreutasítja.

Elnök tiltakozik, hogy a házszabályokat bírálják.

Zichy Aladár gróf a házszabályokhoz kér szót.

— Nem lehet! — zugja a munkapárt.

Zichy Aladár: A törvényhozás házában katonaságot vezetnek be, hogy a tiltakozó ellenzékét lehetetlenné tegyék.

Elnök Zichyt ezért a kijelentéséért a mentelmi bizottsághoz küldeni javasolja és azután szünetet rendel el.

Zichy és Justh.

A szünet alatt ismét a terembe vonul a parlamenti őrség és Horváth alezredes föl szólítja Zichy Aladár grófot és Justh Jánost, hogy hagyják el az üléstermet. Zichy a feléje közeledő palotaőröknek ezt mondta:

— Annyi tiszteletet megérdemlek, hogy magamtól távozzak ebből a teremből, amelyben mindig a haza javáért küzdöttem!

Ezután Zichy Aladár gróf elhagyta a termet, nyomon követte őt Justh János is.

Apponyi tiltakozása.

Az ülés megnyitása után elnök ismét fölmentést kér, amiért Zichy grófot és Justh Jánost kivezettette a teremből. A Ház a fölmentvényt megadta.

Apponyi Albert gróf az egész ellenzék nevében tiltakozik a parlamentben törtétek miatt. Az ellenzék ilyen körülmények közt nem teljesítheti ellenőrző kötelességét. A többség és a kormány ártanak a haza ügyének és hogy az ellenzék ezt kellőképpen jellemezze, testületileg kivonul az ülésteremből.

Amikor Apponyi Albert gróf befejezte föl szólalását, az ellenzék egyszerre fölállott és testületileg kivonult a teremből.

Elfogadták a sajtójavaslatot.

Az ellenzék távozása után a magára maradt munkapárt gyorsan végzett a sajtójavaslat-tal. Gyors egymásutánban szavazták meg részleteiben is a törvényjavaslatot. Alig egy-két jelentéktelen módosítást tettek rajta.

Holnap a sajtójavaslat kerül harmadszori olvasásban a Ház elé. Tisza indítványára hétfőn, kedden nem tart ülést a képviselőház, szerdán az ujoncjavaslatot, a váltótörvényt és még néhány törvényjavaslatot kezd tárgyalni a parlament. Azt hiszik, hogy ezekkel husvára készülnek el.

Az ülés hat órakor ért véget.

Toilettekülönlegességek

franca és angol kosztümökben. Országos hírű elismert kiváló izléssel, kitűnő szabással mérsékelt árban készülnek

Berényi Gráner Róza utóda

mütermében. SOMOGYI-UTCA 22.

Az elhagyott gyermek anyja.

A szegedi rendőrség bravuros nyomozása.

Hétfőn este, mint már megirtuk, egyik szegedi szállodába, egy egyszerű, feketés ruhába öltözött nő állított be, karján néhány hetes csecsemőjével és szobát kért. A bejelentőlapra Brunner Ilona nevet irt és a pincérleánynak elmondotta, hogy nagy urnak a felesége. Kedden korán reggel eltávozott hazulról, azzal, hogy a bábaképzőben betegen fekvő nagynénjét látogatja meg és azután visszatér. Ezidőre megkérte a szállodás feleségét, hogy vigyázzon gyermekére. A szállodásné magához vette a gyermeket, de az anyát hiába várta haza. Már késő estére járt az idő, amikor rosszat sejtve, a rendőrségre sietett, ahol bejelentette a rejtélyes vendégét.

Szakáll József dr., rendőrkapitány, a bünyügyi osztály vezetője nyomban intézkedett, hogy a gyermeket vigyék el a menhelyre, egyben pedig különböző megbízásokkal a detektiveket szétküldte a városba. Izgalmas hajszát indult meg ezután az anya felkutatására. Pályaudvaron, hordároknál, a szálloda személyzeténél érdeklődtek, hogy megállapítsák a nő személyleírását és hogy honnan, mikor érkezett Szegedre. A kitűnően elrendezett nyomozásnak meg is lett az eredménye. A detektivek fáradtságos munka után megállapították, hogy a nő Temesvárról érkezett Szegedre, nem pedig Budapestről, amint ő mondotta a szálloda alkalmazottainak.

Szerdán délelőtt pedig Bapkó és Posztós detektivek jelentették Szakáll kapitánynak, hogy megtalálták a kalauzokat, akik hétfőn a temesvári vonattal érkeztek Szegedre. A kalauzok határozottan emlékeztek a detektivek által adott személyleírás alapján arra, hogy az a nő Temesváron szállt föl a vonatra a csecsemővel.

Szakáll kapitány erre azt az utasítást adta Posztós Mihály detektívnek, hogy nyomban utazzon Temesvárra. Posztósnak Temesváron sikerült megállapítania, hogy a Fehér-Kereszt Egyesület temesvári női klinikáján január tizenhetedikéig feküdt betegen egy nő, akire teljesen ráillik a Szegeden kapott személyleírás. Amikor a nő, megszülte gyermekét, azt mondotta a klinikán, hogy hazamegy Nagybecskerekre, Korona-utca hat szám alatt lakó szüleihez kipihegni magát. Posztós detektív, a klinikán felmutatta az elhagyott gyermek ruhadarabjait, amelyben felismerték a napokkal ezelőtt eltávozott Paul Rozália tulajdonát képező gyermekruhákat.

Ekkor már valószínű lett, hogy a szegedi szállóban megfordult és a temesvári klinikán feküdt nő egy és ugyanaz. Ezt a feltevést, még bizonyosabbá tette az a körülmény, hogy Szakáll kapitány tegnap délelőtt a nőnek szegedi szállóbeli lakásán egy pálinkás üveget talált, amelyről azonnal értesítette Posztós detektivet, aki ennek alapján minden kétséget kizáróan megállapította, hogy az eltűnt anya azonos a klinikán feküdt nővel, aki betegsége alatt nem egyszer teljesen leitta magát. Erről az eredményről táviratban értesítette Szakáll kapitányt Posztós és közölte, hogy csütörtökön reggel Nagybecskerekre utazik.

Posztósnak első dolga természetesen az volt, hogy a klinikán bement a Korona-utca hat szám alatt keresse föl az állítólagos Paul Rozáliát. A legnagyobb meglepetésére azonban a Korona-utcában nem találta meg a keresett nőt. Posztós ekkor a postára ment, hogy talán a levélhordóktól tud valami fölvilágosítást kapni. Ez az útja, azután már sikerrel járt. Az egyik levélhordó, akivel közölte a nő személyleírását, elmondotta, hogy Paul nevű cipész lakik Nagybecskereken az Uri-utcában. Van is egy harmincyolc év körüli lánya, de az aligha van odahaza, mert már régebben Budapesten lakik. Nagybecskereken varrónő volt, Budapesten pedig tudomása szerint szolgáló leány lett.

Posztós elment az Uri-utca.

— Idehaza van a Róza leánya? — fordult a detektív a cipészhez.

— Igen, odabent van.

— Mióta van idehaza?

— Néhány napja. Megoperálták szegényt és most nagyon gyöngélikedik.

A detektív erre bement a leány szobájába, a ki meglepetten értesült a detektív utjáról. Méltatlankodva felelte:

— Hogy tetszik olyat gondolni? Hogy én elhagytam volna a saját gyermekem? Hát megtudnám én azt tenni?

Posztós erre elébe tárta a bizonyítékokat, amelynek súlya alatt a nő töredelmes vallomást tett.

— Sokáig idehaza varrónő voltam, aztán meguntam a kisvárosi életet, felmentem Budapestre. Ez lett a vesztém. Más állapotba jutottam és december közepén, amikor már nagyon rosszul éreztem magam, hazajöttem. Itthon titkolni igyekeztem szégyenem és amikor éreztem, hogy már tovább nem lehet takargatni, elutaztam Temesvárra a klinikára. Idehaza szüleimnek azt mondtam, hogy rosszul érzem magam és ezért a klinikára megyek.

Aztán sirva fakadt Paul Rozália és akadózva mondotta:

— Nem akartam én örökre elválni a gyermekemtől, csak most a szégyentől akartam megmenekülni.

— Szegeden azt mondta a szállodában — szólt a detektív — hogy valami nagy ur gyermekének anyja.

— Dehogy nagy ur — felelt dühösen a nő — csak egy nagy gazember. Hitegetett, bolondított. Többet soha életemben nem hiszek azoknak a gazember férfiaknak.

— Mikor utazott el Szegedről?

— Kedden délelőtt. Előbb Nagyikindára mentem és onnan jöttem Beeskerekre.

Posztós ezután tudtára adta Paul Rozáliának, hogy behozza Szegedre. A szerencsétlen anyának csupán az volt a kívánsága, hogy szüleinek ne említsen az esetről semmit a detektív.

Ma délután öt óra negyven perckor érkeztek meg Szegedre. Szakáll József dr. rendőrkapitány már nem akarta hivatalos kihallgatással fárasztani az anyát és így Paul Rozália kihallgatása holnapra maradt.

Paul Rozália, aki egyáltalán nem szép, nyulánk termetű, közönséges arcú leány, annyit mondott csupán, hogy a Szegeden hagyott gyermeke már a negyedik. Egyik a temesvári menhelyen van elhelyezve, a másik Szegeden, a harmadik az anyjánál és a...

Itt megcsuklott a Rozália hangja és sirva mondogatta:

— Gazemberek a férfiak.

Kihallgatása után hazaengedik és az iratokat átteszik az ügyészséghez.

Sárga csikó

Korzó-

mozi.

Konfliktus

a miniszter és az iskolaszék között.

Az elemi iskolai igazgatói állások miatt.

A szegedi iskolaszék, továbbá a vallás- és közoktatásügyi minisztérium között sűrű iratváltások történnek az utóbbi hetekben. Három elemi iskolai igazgatói állás betöltése körül konfliktus keletkezett az iskolaszék és a minisztérium között. Az iskolaszék a régebben történt hasonló esetekre hivatkozva magának vindikálja a választás jogát. A miniszter viszont azzal érvel, hogy Szegeden nincs valóban megszerveve az elemi iskolai igazgatói állás. Csak igazgatói teendőkkel bízhatja meg a pályázók sorából az iskolaszék által jelölt három jelölt közül a tanfelügyelőt azt, akit erre legmegfelelőbbnek talál.

Az igazgatóválasztás, illetve kinevezési jog vitájának az adott aktuálitást, hogy februárban három községi elemi iskola igazgatójának a megválasztása kerül sorra. A belvárosi, az alsóvárosi és a Szent György-téri iskolákban helyettes igazgatók végzik most az igazgatói teendőket. Nagy Ferenc a belvárosi és Tóth Gyula, az alsóvárosi iskolák igazgatói nyugalmába vonultak, Kovács István, a Szent-György-téri iskola igazgatója meghalt. Azóta mind a három iskolában helyettes igazgató van.

Még a múlt évben átírt az iskolaszék a tanácshoz az iránt, hogy rendelje el a három igazgatói állás betöltését és ezzel bizza meg az iskolaszéket. Az íratat elsősorban azt kívánta, szervezze a tanács az igazgatói állásokat, mert eddig az igazgatói állás nincs megszerveve, hanem csak egyik tanítót szokta az iskolaszék megbízni az igazgatói teendők végzésével és ezért természetesen külön honorárium jár.

A tanács az állások megszervezésére kérte a kultuszminisztérium megerősítését, amire az a válasz érkezett, hogy csak megbízás adható az igazgatásra, amelynek megadása a tanfelügyelő joga.

A konfliktusnak legkárosabb következménye, hogy a szegedi belterületi iskolák államosításának a kérdését nagyon megnehezíti. Az afférról, melyet élénken kommentálnak szegedi tanügyi körökben, Gaál Endre dr. kulturtanácsnoktól és Jánossy Gyula tanfelügyelőtől kértünk felvilágosítást. A kulturtanácsnok a következőket mondta:

— A szegedi elemi iskoláknak valóban nincsenek tulajdonképpeni igazgatóik, ez az állás még nincs megszerveve. Az egyik tanítót bizza meg az iskolaszék az igazgatói teendők végzésével, ezért külön fizetést is kapnak, amely beleszámít a nyugdíjba is. A kultuszminiszternek az a felfogása, hogy az iskolaszéknek három igazgatójelöltet van joga jelölni, akik közül a tanfelügyelő bizza meg az igazgatói teendők végzésével azt, akit erre a legalkalmasabbnak tart. A konfliktus azért nagyon kellemetlen, mert megnehezítené a belterületi iskolák államosításának ügyét. Mivel az igazgatói állások nincsenek megszervezve, ha az iskolaszék mégis ragaszkodna vitás jogához, az államosítás után az állam egyszerűen nem venné át az iskolaszék által megválasztott igazgatókat. A tanácsnak javasolni fogom, hogy írjon föl ismételt az igazgatói állások megszervezése érdekében a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez.

Jánossy Gyula tanfelügyelő szerint határozottan a kultuszminisztérium álláspontja a helyes. Nem kívánhatja az iskolaszék, hogy vélt joga miatt az államosítás esetén az általa megválasztott igazgatók elessenek állásuktól.

Most már tehát a tanács kötelessége, hogy az igazgatói állások megszervezése érdekében tegyen meg minden lépést és a konfliktus elsimításának módját megtalálja.

URÁNIA

Telefonszám 872. Telefonszám 872.

Szombat, vasárnap.

A Nordisk Films Compagnie ujdonsága!!

Két fivér

Dráma négy felvonásban.

Előadják a kopenhágai dán udvari színház művészei. A filmkolosszus Budapest legelső mozgófényképszínházaiban óriási sikert aratott.

- A főszereplők: -

Lilly Beck és Olaf Föns.

Előadások fél 6, vasárnap két órától folytatólag.

'VASS'

Telefonszám 807. Telefonszám 807.

Szombat, vasárnap.

SUZANNE GRANDAIS

- főléptével. -

Ilyen az élet.

Színjáték 3 felvonásban.

A Suzanne Grandais filmsorozat legújabb nagysikerű slágere.

Előadások 1/6, 1/8 és 9 órakor, vasárnap 2 órától folytatólag.

UJDONSÁGOK.

A „SZEGEDI NAPLÓ“ Budapestben is kapható egyes számokban 10 fillérért a Teréz-körút 54., (Podmaniczky-utoza sarok) REUBER-nővérek dohányüzvedéjében.

Szervezik a nemzeti ellenállást.

Ma este közös értekezletet tartott az ellenzék Károlyi Mihály gróf elnöklésével. Az értekezleten teljes számban vettek részt az ellenzéki képviselők.

Károlyi Mihály gróf elnöki megnyitójában hangoztatta, hogy az ellenzék részt akart venni a sajtójavaslat vitájában, de a munkapárt mindenféle módon akadályokat gördített ez elé. Később támadást intéztek Décsy Zoltán ellen, amit az ellenzék nem tűrhett. Nem is szabad tűrnie, hogy sértő gyanúsításokkal illessék Décsy Zoltánt, az ellenzék büszkeségét. Végül kitartásra buzdította az egybegyűlteket.

Andrássy Gyula gróf szólalt föl ezután. Elmondja a képviselőházban történt szomorú dolgokat és kijelenti, hogy a munkapárttal együtt működni lehetetlen. Az egész ellenzéknek vállvetve kell munkálkodni azon, hogy a Tisza- és Beöthy-uralom minél előbb megszűnjék.

Vázsonyi Vilmos rendkívül indulatosan beszélt. Alig tud szólni — mondotta — attól a mély megvetéstől, amelyet ezek iránt a parlamenti cinkostársak iránt érez. Mindenféle gyalázatosságok útján hatalomra jutottak és akkor föltolják magukat erkölcsbirónak. Kijelenti, hogy Tisza hazudott, amikor a Décsy-ügyről beszélt. Engem azért nem sértett az ő otromba beszéde, mert mint Décsy védője, ismertem a pör minden fázisát. Tanukat környékezett meg és más vallomásra akarta bírni. Hamis tanuzásra való rábírás kísérlete miatt eljárást kellene indítani ellene. Az ellenzék ilyen emberekkel nem dolgozhatik együtt.

Apponyi Albert gróf azt mondja, hogy olyan parlamentben, amelyikből kivezetik Zichy Aladár grófot és Andrássy Gyula grófot, ahol palotaőrök az urak, ahol a jogrend fölbomlott, az ellenzék nem dolgozhat. Javasolja szervezzék meg a nemzeti ellenállást.

Az értekezlet Apponyi javaslatát nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadta.

— **A király előtt.** A király ma délelőtt általános kihallgatást adott Schönbrunnban és a többi között fogadta Stürgkh gróf osztrák miniszterelnököt, Pápay István kabinetirodai osztálytanácsost, Nikics Pált, a trónörökös titkárát, Hupka Gusztáv vezérkari százados, cetinjei osztrák-magyar katonai attasét, és végül Wohlgemuth Elza színművésznőt, a Burg-Theater tagját.

— **Nász az uralkodó családban.** A bécsi udvarnál biztosra veszik, hogy Thurn-Taxis hercegének örököse, Ferenc József herceg, aki a múlt kedden részt vett a schönbrunni ebéden, eljegyzi a tizenhét éves Hedvig királyi hercegnőt, Ferdinánd Szalvátor királyi herceg és Mária Valéria királyi hercegnő leányát. Ferenc József herceg karácsonykor volt husz éves. A király unokájának, Helvig királyi hercegnőnek a február 16-án Schönbrunnban tartandó soirée dansante-tal alkalmat akar adni arra, hogy udvari ünnepen vezessék be a társaságba.

— **Ujabb milliókat kér a hadvezetőség.** A hadvezetőség az idén hetven milliónyi hitelt fog kérni a delegációtól, amelyből új erődítéseket építenek Hercegovina déli határán. Az erődítések, amelyeknek tervét már elkészítették, Visegrádtól és Dolna-Tuzlától Orezdáig húzódnak.

— **Esküvő.** Chif Oswald hivatalnok február elsején tartja esküvőjét Farkas Nitta urleánnyal, Farkas D. Herman szegedi kereskedő leányával. Az egyházi szertartás fél-tizenkettőkor lesz az Atilla-utca harmadik számú házában.

— **Désy provokálta Tiszát.** Désy Zoltán ma provokáltatta Tisza Istvánt a parlamentben tegnap a Lukács-pörről mondott sértő megjegyzéseért. Désy segédei Bolgár Ferenc és Bottlik István. Tisza segédeit később nevezi meg.

— **Az osztrákok magyar szeretete.** Furcsa határozatot hozott tegnap Bécs városi tanácsa. Az utcakeresztelésekről volt szó és a tanács egyik tagja megállapította, hogy Bécsben, ahol majdnem minden nagyobb külföldi városnak van egy utcája, magyar városról egy utca sincs elnevezve. A tanács erre elhatározta, hogy a X. kerület több utcáját és terét magyar városról fogja elnevezni. Ezt az első pillanatra dicséretes elhatározást olyan tett követte, amely aligha fog örömet okozni a magyaroknak. Kimondotta ugyanis a tanács, hogy az utcákat és tereket a magyar városok régi német nevével fogja elkeresztelni és mindjárt csinált is egy Klausenburgerstarssei, egy Tirnauer gasset, egy Wieselburg gasset és egy Eisenstadt-Platzot. A hivatalos «Rathauskorrespondenz» mindjárt meg is magyarázza ezeket az elnevezéseket és azt mondja, hogy ezek egy régebbi városi határozat következményei és céljuk az, hogy a magyar városok régi német nevét valahogyan megőrizzék.

— **Korcsolyaverseny az ujszegedi jégpályán.** Vasárnap délelőtt a felső ipariskola tanuló ifjúságának jégpályáján műkorcsolyaversenyt rendeznek. A verseny és a jégünnepély fél-tizenegyre kezdődik.

— **Kisértenek a pinkapénzek.** A képviselő házában az ellenzék szóvátette, hogy nevezze meg Tisza István gróf azokat, akik a margitszigeti játékbank engedélyezése körül eljárak és akik pénzeket kaptak. A felszólalás a közmunkatanács ellen szólott és ma ennek hatása alatt Tolnay János elnök és Barancsik Mihály alelnök lemondtak tisztségükről.

— **Az eszperantó.** Ugy látszik, hogy az eszperantó lelkes vezéreinek és agitátorainak nem hiába való fáradságos munkájuk. Csak nemrégiben határozták el a vörös-kereszt egyesületek, hogy hivatalos nyelvüké az eszperantót teszik és tegnap este a szegedi szociáldemokrata párt is csatlakozott ahhoz a mozgalomhoz, amely igyekszik az eszperantót nemzetközi nyelvvé tenni. Szücs Lajos, a szegedi eszperantó egyesület titkárának ismerető előadása után megalakították a Szegedi Munkás Eszperantó-csoportot, heti tíz filléres tagsági díjjal. Elnök lett: Fürtöss Sándor. Pénztárnok: Daka Mihály. Titkár: Szücs Lajos. Konzul: Rácz Mihály és ellenőr: Schwarcz Adolf. A tanfolyam ingyenes és bezárólag tart a Szegeden pünkösdkor tartandó országos kongresszusig. Az egyesület minden hónapban eszperantó nyelvű közmüvelődési estélyeket rendez.

— **Templomdöntő ciklon.** Zára mellett, Razanac faluban nemrég ciklonszerű vihar volt, amely ledöntötte a templom harminc tonna súlyú tornyát és a két, egyenkint ötszáz kilogramos harangot. A ciklon, amely két óráig tartott, több ház tetejét is leszakította.

— **A hiúság halottja.** Szépe Erzsébetnek, egy kunszentmiklósi kereskedő föltűnő szépségű leányának a minap daganat támadt a nyakán. A leányt bevitték a kórházba, ahol megoperálták. Ettől az időtől kezdve a leány folyton szomorzkodott, hogy az operáció következtében elcsufították és panaszkodott, hogy a forradás egész életén át meg fog látszani. Ápolónői hasztalan vigasztalták, tegnap reggel egy őrizetlen pillanatban kiugrott a kórház ablakán és az udvar kövezetén halálosan összezúzta magát. Párnája alatt levelet találtak, amelyben azt írja, hogy inkább meghal, mintsem hogy elcsufítva éljen tovább.

— **Véres Vizkereszt.** Bánlakon a görögkeleti Vizkereszt napján mulatozás közben részegen összevesztek Krnyu Ádám és Jovocsin Jovon és Juon nevű fia. Jovocsin és fia ásókkal támadtak Krnyura, akinek a fejét jóformán teljesen levágták. A gyilkosokat letartóztatták.

— **Az időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint hideg és száraz idő várható. Sürgönyprognózis: Hideg, száraz. Hőmérséklet: 6.9 Celsius.

— **Elgázolta a vonat.** Ma reggel fél kilenc órakor a rákosi rendezőpályaudvar egyik vasúti átjárójánál Králik Sándor 19 éves munkás jeget vágott. E közben arra robogott el a 32.644. számú tolató-gép, amely Králikot elgázolta. A gép a szerencsétlen ember mindkét lábát levágta. Haldokolt, amikor a mentők a Rókus-kórházba szállították. A vizsgálat megindult az iránt, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— **Kinyomozott gyilkosság.** Még 1907. év karácsonyán Livazsény községben megölték és kirabolták Dancsila Petru Juont, aki híres lótolvaj volt. A gyilkosok tudták, hogy Dancsilánál mindig sok pénz van és a gyilkosság alkalmával 4000 koronáját vitték el. A gyilkossággal Bulárda Konstantin romániai és Sztáncs György és Bencsila Petru livazsényi lakosokat vádolták meg. Bulárdát be is szállították a dévai ügyészség fogházába, ahonnan csakhamar megszökött. Sztáncs és Bencsila körmönfont védekezésükkel a gyanút elhárították magukról és így az ügy elaludt. Most, hat év múlva a petrozsényi csendőrség újból megindította a nyomozást, melynek folyamán minden kétséget kizárólag beigazolódott, hogy Sztáncs és Bencsila résztvettek a gyilkosságban. A csendőrök mind a ketőt letartóztatták és a dévai ügyészségre szállították.

— **Leányok köszönete.** Nem rendez mulatságot az idén a Szegedi Leány-Egylet, mert a rossz gazdasági viszonyok miatt nem reméli, hogy népkonyhája fenntartásának javára esztendőnként rendezni szokott mulatságai jövedelmét ebben a szezonban eredményesen gyarapítaná. A szegedi közönség azonban az idén is hozzájárul irgalmas adományokkal a népkonyha fenntartásának költségeihez. A pénzübeli adományokat vagy Kiss Otty egyesületi pénztárhoz, (Szeged, Széchenyi-tér 15.) vagy Schreiber Ily választmányi taghoz (Szeged, Klauzál-tér 5) a természetbeni adományokat pedig az egyesület népkonyhájába (zeidó népiskola) juttatják a nemesszivü adakozók. Amikor a leányegylet elnöksége hálás köszönetet mond az alább felsorolt adományokért, lapunk utján is kéri a közönséget, hogy a népkonyha fenntartásához újabb adományokkal hozzájárulni méltóztassék. Legújabbban a következők adakoztak:

Boskovits Hilda és Buchwald Ignácné (bab, lencse és kása), Winter Árminné (tojás és bab), Schwarz Henrikné (paprika, lekvár, lencse, mák, tarhonya, rizs), özv. Holtzer Jakabné (liszt), Slinger Antalné (cukor és liszt), Polltzer Mórné (liszt), Back Bernát fia (liszt és dara), özv. Márer Miksáné (liszt, rizs és bab), Kiss Dávidné 10 K, Baneth Ibolyka 10 K, Pick Jenő 10 K, Pártos Lajosné 10 K, Winkler Józsefné 10 K, dr. Berger Mór 10 K, Marberger Miksáné 10 K, Adler Rezsóné 10 K, Keckeméti Antalné 10 K, Scheinberg Antal 10 K, Spitzer Lajosné 5 K, Tedeskó Teréz és Berta 5 K, dr. Falta Marcel 5 K, Arany Károly 5 K, özv. Pick Mórné 4 K, özv. Österreicherné 2 K.

— **Orgazda zsbárusok.** Már régebben figyelik a detektívek Stern Adolf és Spitzstein Salamon Mars-téri zsbárusokat, akik ellen több följelentés érkezett a szegedi rendőrséghez, hogy lopott dolgokat vásárolnak és azokkal kereskednek. Ma délután a rendőrségen mindkét zsbárust előzetes letartóztatásba helyezték.

— **Keresnek egy eltűnt embert.** A felsővárosi rendőrségnél ma jelentést tettek, hogy Komócsin János napszámot január elseje óta nem látták. A rendőrségről azonnal kimentek Komócsin Malom-utca tizenegyedik szám alatt levő lakására, mert azt hitték, hogy az öreg napszámos meghalt. Fölnyitották a lakást, de ott nem találták Komócsint. A rendőrségen azt hiszik, hogy Komócsin öngyilkos lett. A vele egy házában lakóknak ugyanis sokat panaszkodott, hogy unja az életet és öngyilkos lesz. Most keresik.

ROYAL KÁVÉHÁZBAN

vasárnap

Nagy Tombola

értékes nyereményekkel.

227

FINOM CSEMEGEÁRUK

felvágottak, sajtok és halkülönlegességek legjobb beszerzési forrása Glück Lipót csemegeüzletében, Kelemen-utca. Telefon 901.

Disztálak izléses készítése ingyen.

104

Báli és alkalmi toillettek, bluzok, estélyi köpenyegek, kosztümök és sétatfelöltök,

kiváló finom izléssel leg-gazdagabb kivitelig mérték szerint és külön fagonok is legmérsékeltebb árban gyorsan készülnek. 63

Reményiné Feldmann Sári

elismert elsőrangú nőiruha műtermében

Szeged, Széchenyi-tér 2.

(Bach-ékszerész mellett.)

AZ ELEGÁNS NYAKKENDŐ

a legszebb ajándék Grosz I-től,

ezelőtt GYÉRES M. MÁRTON

SZEGED, Tisza-szálló mellett. Telefon 643.

222-1

Dr. Járosi Jenő

ügyvéd

irodáját megnyitotta Kállay Albert- (Hid) utca 6. sz. alatt.

Korzó-mozi

Igazgató: Vas Sándor. Telefon II—85.

Szombaton és vasárnap.

A világ legszebb
mozgófényképe.

GLADIÁTOROK
(Spartacus)

Felülmulja mindenkor:
QUO VADIST?
és
Nilus királynőjét.

Minden előadáson
számozott helyek.

Katona-, diák- és gyermekje-
gyek nincsenek, csak vasár-
nap d. u. a 2 órai előadáson.

Korzó-mozi

Igazgató: Vas Sándor. Telefon II—85.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR:

SZOMBAT: Mértföldkövek, életkép. (Páratlan 1/3.)

VASÁRNAP d. u.: Leányvásár, operett. — Este: Mértföldkövek. (Bérletszünetben.)

Mértföldkövek.

(Knoblauch és Benneth életképének bemutató előadása.)

A Rhead-család ódon zenélőórája mindig ugyanaz marad. Kling-klang, megszólal pontosan, ha ideje elkövetkezett, mindig ugyanazt a monoton áriát zengi, ám, akik hallgatják, mindig mások és mások. Három generáció és jöhetne még több, ezt a darabot a végtelenségig lehetne folytatni. Mert a téma régi, mint a zenélőóra és szívreható, s igaz, mint az idő és az idő mulékonysága.

Az új generáció új találmányok és új erkölcsök hirdetője és ha előregszik, csak félig tudja a márt megérteni. Így halad az emberiség, s így mulik az idő. A millió, s a történet, amiknek a keretében a jónevű angol szerzők ezt előadják, meglehetősen szimpla. Csupa nyugalom, tompult érzések, kevés szenvedés és még kevesebb forradalom. Az idő viharja nem rázza a Rhead-család házának ablakait, föl nem dönti a zenélő-órát, csak belopódzik a kandallós szalónba, csak dért lehel a hajra, csak meggörnyeszt egy kicsit a család tagjait.

A nagyapa, aki még a hajókat ujitóként fa helyett vasból építette, már megbotránkozik, mikor az új nemzedék az acéllal kísérletez. Ezt már soknak tartja, amint valaha őt is esztelennek tekintették. S így tiltakozik az ellen is, hogy az unokáját mérnökhöz adják feleségül, pedig valaha ő is küzdelmet folytatott a szive választottjáiért hasonló körülmények között. Végül azonban győz a szívének szeretete.

Csupa kiengesztelődés ez a megható darab, de bár életképnek nevezik, nem az élet nagyszerű s véres rohanásának a megrázó lefestése. Angolosan szelid és nemzetközien szentimentális. Talán azért is nem bántó, merengő érzéseket kelt és könnyre is ingerel.

A mai bemutató előadás szerepeit Gömöri Vilma, Tallián Anna, Csáder Irén, Szohner Olga, Pálma Tusi, Simkó Gizi, Baróti József, Körmendi Kálmán, Petheő Attila, Krisztinkovics, Mihó, Stella és Szendrő játszották. Gondos és sikerült előadás, ambíció és készütség látszik rajta és örömeinkre szolgálna, ha ezentul hasonló még többször is módunk volna konstatálni.

Dr. Mahler szanatóriuma

ABBAZIA.

Szív-, ideg-, nőbetegek, vesebajosok s üdülők részére.

Étrendi kurák: cukor-, gyomor-, bélbajoknál. Hízító gyógymód.

Orvosdiagnostikai vegyi és röntgenlaboratórium.

Hidegvizgyógyintézet, szénsavas-, tengeri- és villamosfürdők. 136

Zander intézet. Modern kényelem. Mérsékelt árak.

Villanyvilágítási berendezéseket,

csengőt, hási telefont, villámhárító szerelést elvállal
Csillárok nagy választékban raktáron. Gyári árak.

Ádám Vilmos, Oroszlán-utca 17.
183 Telefon 8—67.

Mulátság.

BÁLI NAPTÁR.

JANUÁR 24. Raffnerné Pap Margit, táncitanárnő növendékeinek vizsgája a Tisza-szálló nagytermében. — Révész Béla exkluzív kurzusának táncvizsgája, Kass-vigadó Otthon termelben.

JANUÁR 31. „Hazánk“-dalkör táncmulátsága, Tisza-szálloda.

FEBRUÁR 1. Katolikus-bál a Tiszában. — Virágosbál a Kassban.

FEBRUÁR 7. Szegedi Csónakázó Egylet estélye a Kass-vigadó Otthon-termében.

FEBRUÁR 8. Borbélysegédek bálja Kass vigadó, Lloyd-termében.

FEBRUÁR 28. A dohánygyári munkások mulátsága a Tisza szállóban

Táncvizsga. Raffnerné Pap Margit polgári leányiskolai tanárnő növendékei holnap, szombaton tartják meg táncvizsgájukat a Tisza-szálló nagytermében, a 46-ik gyalogezred zenéje mellett. A vizsga, melyen a szalon tangót is bemutatják, este nyolc órakor kezdődik. Jegyek az esti pénztárnál kaphatók. Személyjegy két korona, páholy nyolc korona.

NYILTTÉR.*)

NYILATKOZAT.

A „Friss Hírek“ mai számában „Égszakadás földindulás“ címmel erősen kiszínezve irták meg, hogy házam mennyezete leszakadt és úgy tüntették fel a dolgot, mintha végtessé válható baleset történt volna. Ezzel szemben kijelentem, hogy nem a mennyezet omlott be, mindössze egy konyha menyezetről hullott le egy darabon a vakolat, mert az emeleten lakók gyermekei állandó ugrálással meglazították. Sérülés nem is történt és az esetnek ily éles színezése és beállításra csak rosszindulat lehet. Mint építész, üzleti repulációm látom megtámadva a cikk által és ennek az eljárásnak megítélését a közönség belátására bízom, szerzője ellen pedig a törvényes lépéseket fogom megtenni.

311

KOVÁCS FERENC, építész.

Telefonszám 10—18.

Fiu sweatterek

minden minőségben,

kész fuóltöny,
kötött kabátok,
barisnyák,

elismert legjobb
minőségben.

Lusztig Imre

Szeged, Széchenyi-tér 2. sz. a.

A főposta mellett.

221

Butorszállításokat helyben és vidékre,
beraktározást száraz raktárhelyiség-
ben Ungár Benő szállító
eszközöl Szeged, Jókai-utca 1. sz. Telefon 34.
228

* E rovatban a közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Sikkasztó postatisztviselő.** Az elmúlt év őszén özvegy Zay Jánosné horgosi postamesternő rovancsolás közben arra a fölfedezésre jutott, hogy a pénztárból kétezer korona körüli összeg hiányzik. Amikor Goresik Boldizsár postai kiadó megtudta a rovancsolás eredményét, megszőkött Horgosról. A csendőrség azonban hamarosan elfogta és ma a szegedi törvényszéken, miután beösmerte bűnét, két esztendei börtönre ítélték. Goresik az ítélet ellen fölebbezett.

§ **A rutén pör tárgyalása.** A mai tárgyaláson folytatták a vádlottak kihallgatását. Négy alsóbiztrai vádlott vallomására került a sor. Ezek tagadták azt, hogy lázítottak vagy izgatottak volna. Az elnök felolvasta előttük a jegyzőkönyvet, amely a vizsgálat folyamán tett vallomásukat foglalja magában. A vádlottak erre kijelentették, hogy ilyen vallomást nem tettek és a jegyzőkönyvet csak azért irták alá, mert a csendőrök erőszakkal kényszerítették őket arra, hogy tollat vegyenek a kezükbe. A vizsgálati jegyzőkönyvet különben fel sem olvasták előttük s így még azt sem tudták, hogy mit irnak alá.

§ **A kirabolt gazdálkodó.** Jó járt István Nyári Imre és egy 18 évet még be nem töltött szentmihálytelki legények a múlt év március tizenkilencedikén este összetalálkoztak egyik szentmihálytelki kocsmában Benák Mátyás alsótanyai gazdálkodónál, akinél sok pénz volt. Amikor Benák elmenőben volt, a legények utánamentek és utközben kirabolták. Rablás büntetésével vádolva került ma a három legény a vádlottak padjára. Az esküdtbírói tárgyaláson Pókay Elek elnökölt. A közvádat Declava Dénes királyi ügyész képviselte, a vádlottakat Kelemen Dezső dr., Magyar István dr. és Fráter Zoltán dr. védték. A legények a fiatalok kivételével tagadták a bűncselekmény elkövetését, a tanuk azonban terhelően vallottak ellenük. A pörbeszéd után az ítélethirdetést este hét órára halasztották, amikor az esküdtek marasztaló verdiktje alapján a bíróság Jó járt Istvánt és Nyári Imrét egy-egy évi börtönre, a fiatalokot pedig hat hónapra börtönre ítélte.

UJ! UJ!

CSERÉPKÁLYHÁS

ÜZLET.

Szeged, Dugonics-tér 1. Lichtenegger-ház.

Kályhakészítő telep Csuka-u. 25.

Ajánljuk a legmodernebb kivitelű elsőrendű tűzálló (chamotte) agyagból készült több színben kivitelű kályháinkat. Régi kályhák átalakítása és tisztítása, újtaraktűzhelyek készítése és régiak átalakítása mérsékelt árban elvállaltatik. 1399 Tisztelettel

Lederer Lajos és Tószegi Imre

cserepkályha készítőik.

TELEFON 11-68.

LEMLE

KALAPGYÁRTÓ ÉS URI DIVAT ÜZLETE

Alapított 1765. évben.

Megérkeztek a legújabb divatu őszi és téli Borzalino, Habig, Gyukits és Pichler kemény, puha kalapok, sapkák, szörme-áru, legutolsó divatu nyakkendők, keztyük, férfi fehérneműek, harisnyák stb. Minden uri divatcikk nagy választékban raktáron. Javítások jutányosan vállaltatnak. Szörmeáruk és szörmesapkák nagy választékban.

Aki

magot vet, fákat ültet,

virágot tenyészt és kertjében gyönyörködni akar, az forduljon

MÜHLE ÁRPÁD

kertészeti nagytelepéhez

== Temesvár. ==

Diszfőárjegyzék ingyen és bérmentve

Legelegánsabb és legjobb cipő

jutányos árért vásárolhatók **Grosz I-nél**, ezelőtt GYERES M. MÁRTON Szeged, Tisza-szálló mellett. Telefon 643.

222-2

Művészi kivitelű

KÉPEK

Szinnyomatok, fénynyomatok, tájképek, zsánerképek, szentképek

pompás keretekben dus választékban kaphatók

Kényelmes részletfizetésre is.

Engel Lajosnál

SZEGED

Dugonics-tér 12. sz.

Megtekintés díjtalan.

Közgazdaság.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, január 23. A határidőpiacon reggel ismét nagyon élénk volt a forgalom és az irány is tovább javult, mert a szilárdabb amerikai jegyzés, a rendkívül hideg időjárás és a malmok nagyobb árfizetése (valamint a változatlanul minimális árukinálat) fedezősárlásra készítette a helyi spekulációt. Újabb vásárlások is előfordultak, úgy hogy az októberi búzát 11 koronán is kötötték. A tengeri és zab irányja is javult.

Buza áprilisra 11.88. Buza októberre 10.98. Rozs áprilisra 8.99. Rozs októberre 8.38. Tengeri májusra 6.86. Tengeri júliusra 6.89. Zab áprilisra 7.97. A készáruvásáron 5-10 fillérrel szilárdabb volt az üzlet.

A budapesti értéktözsde.

Budapest, január 23. A mai előtözsde ismét csupa kedvező hírt vettek tudomásul. A newyorki börze hozmozgalma, hat európai jegybank kamatleszállítása, nyugalmasabb hírek Albániából és az osztrák parlamenti helyzet javulása, legvégül a vaskartel egyenetlenségéről kolportált közlések megeafolása csak kis nyomot hagyott a mai üzletben. A magyar koronajáradék 15-20 filléres árjavulása volt a kedvezőbb fölfogásnak az egész ellenértéke, míg a többi inkább valamivel olcsóbban került forgalomba, mint tegnap, mert a kullisz már érzi, hogy közel az ultimóhalasztás és így tartózkodóan viselkedett. A készáru piacon alig volt kötés, a Ganz-féle részvény néhány koronával esett, a horvát cukorrészvényt bécsi megbízásból 20-30 koronával olcsóbban kínálták. A zárlat nyugodt, csöndes volt.

Kötöttek: Magyar hitel 840.50-841.50. Jelzálogbank 435-435.50. Magyar bank 528-529.25. Magyar villamossági 542. 4 százalékos koronajáradék 82.80-83.15. Városi vasut 315.50-318.25. Közuti vasut 618-619. Rimamurányi 641.50-643.50. Adria 570. Hazai 111.75. Fegyver 323.

BÁN ENDRE

FÜSZER- és csemegeüzlete SZÉCHENYI-TÉR, Kúp volt helyiségében.

A n. é. házasszonyok szives figyelmébe ajánlom *fűszer*- (kávé, cukor, stb.) összes konyha- és háztartási cikkekben frissen érkezett, elsőrendű, nagy választékú áruimat.

Jutányos árak!

1152

TELEFON 12-13.

Méz!

Kiváló minőségű akácméz

1 kiló ára . . . . . 1 K 40 fillér.
1/2 " " . . . . . — K 75 fillér.
1/4 " " . . . . . — K 40 fillér.
1/8 " " . . . . . — K 20 fillér.

Kapható: a Központi Tejcsarnok összes fiók-tejcsarnokaiban.

REGÉNYCSARNOK.

Örök élet.

— Angol regény. —

12

Miss Ludington nagyon izgatottan kiáltott föl:

— Ha én ilyesmit lehetségesnek gondolnék, Sarah, azt hiszed, hogy sajnálnék érte időt, fáradságot, pénzt?

— Azt nem hiszem, — felelte Mrs. Slater. — Az nálad nem játszik szerepet; nálam a költség már súlyosabban esnék latba. A legjobb szellemidéző médiumok nagyon drágák. Mrs. Legrand, a kiről azt mondják, hogy a legtündöklőbb csillag közöttük, ötven dollárt számít egy magánestélyért. Nos, ötven dollár, azt hiszem, rád nézve nem sok, de olyan szegény asszonynak mint én valósággal nagy összeg ilyen kiadásra. De azért én, ha úgy hinnék abban a csodálatos dologban mint ti, s ha csak egy milliomodnyi kilátásom volna arra, hogy ez az asszony saját szemeim által meggyőz engem a hitem alaposságáról, még ha az utcáról összeszedett hulladékokból élnék, akkor is megszerezném rá azt a pénzt, a mit érte kérne.

Pál föllállt székéről s miután egyszer-kétszer végig járt a szobán, rátámaszkodott a kandalló párkányára. Aztán erőt bevén magán, így szólt:

— Láttá-e már valaha személyesen ezt a Mrs. Legrandot? Azaz résztvett-e valamikor egy ülésén?

— A magam költségére nem — felelt Mrs. Slater. — Inkább csak véletlenül hallottam egyetmást felőle. Van egy barátnóm, Mrs. Rheinhart, a kinek nemrég meghalt a férje s ő lassanként megszokta, hogy eljár a Mrs. Legrand üléseire, hogy ott a férjét lássa és egyszer engem is elvitt magával.

Miss Ludington és Pál vártak egy pillanattal, de a mikor látták, hogy Mrs. Slater többet elmondani nem akar, szinte egy lélegzettel szóltak:

— S láttál valamit?

— Látott valamit?

— Láttuk egy csinos, fiatal ember alakját, felelte Mrs. Slater. Meglehetősen ki tudtuk venni vonásait, arckifejezését s barátnóm, úgy látszik, megismerte. Azt mondta, hogy a férje. Én azonban erről mit sem tudok. Mert életében nem láttam őt soha. Lehet, hogy mindez szédélges volt, a mire különben el is voltam készülve. Hanem azért mégis különös egy dolog s attól a benyomástól, a mit onnan magammal hoztam, még sem birtam megszabadulni. Én nem vagyok arra alkalmas, hogy természetfölötti dolgokon töprengjek, de

be kell vallanom, hogy a mit akkor este láttam, fölöttébb csodálatos volt. Csalás vagy nem csalás, a mit láttunk, sokkal jobban megvigasztalta az én szegény barátnőmet, mint a mire minden elfogadott vagy kigondolt valóság és bölcselkedés képes lett volna. Mert ezek, bárminő bizalommal viseltettünk is irántuk, mégis csak nagyon határozatlanok, s a mit láttunk, mégis fölötte világos és egyszerű volt.

Mrs. Slater szavaira mély csönd következett, míg ő úgy meredt maga elé, mintha gondolatai valahol másutt, messzire járnának; talán még most is azon igyekezett, hogy maga elé képzelje azt a jelenetet, melyet az imént néhány szóval leirt. Miss Ludington keze, a mint ölében összekulcsolva tartá, reszketett; a kandalló fölötti lány-képre hosszú, éles tekintetet vetett, láthatólag elfeledve mindent, a mi körülötte történt.

A hallgatást Pát törte meg.

— Én ezt az asszonyt fel fogom keresni — mondá nyugodtan. — Neked nem kell velem jönnöd, nénikém, ha nem érdekel. Elmegyek én magam.

— S azt hiszed, hogy elbocsátalak egyedül? — kérde Miss Ludington látható erőlködéssel, hogy szava elfogulatlanul hangozzék. — Nekem talán kevesebb közöm van a dologhoz, mint neked, Pál?

— Hol lakik ez a Mrs. Legrand? — kérde Mrs. Slater-től Pál.

— Azt igazán nem tudom önnek megmondani, Mr. Riemer — felelte a megszólított. Jó ideje már, hogy én azon az ülésen résztvettem, s semmi egyébbe nem emlékezem, mint hogy, ha nem tévedek, valahol a Broadway keleti részén, az alsó városban találtunk rá.

— Ha nem kerül sok fáradságodba — javaslá Miss Ludington, — talán megtudakolhatnád barátnődtől?

— Azt megtehetem, — egyezék bele Mrs. Slater. — Ha még vannak ülések, akkor azt neki okvetlenül kell tudnia. Csak hogy ezek a médiumok nem maradnak sokáig egy helyen és meglehet, hogy Mrs. Legrand már nincs is a városban. Annyit azonban megtehetek, hogy lakcímét megszerezzem, s azt meg is fogom tenni. S most, kedves barátnóm, mint hogy elfáradtam attól a sétától, a mit a faluban tettünk s valószínűleg te is, megyek szobámba aludni.

(Folytatjuk.)

Zsákolt tatai és porosz szalonszenet

kitűnő minőségben, legolcsóbban szállít

Vértes Miksa, Pallavicini-utca 5-
Telefon 958.

230

VENDÉGLŐ A „BOKORHOZ”

Korona-utca 1. — Vendéglőm és éttermem a legjobb magyar konyhával rendelkezik. — Friss kőbányai részvénytör, homoki- és hegyiborok. Ebéd 3 tál étel 1 korona. — ÉJEL ÁLLANDÓAN NYITVA. — Meleg konyha, éjfélkor friss ebéd. Külön termék társaságoknak. 1822 Tisztelettel BOKOR FERENC vendéglőm.

	Vizállás	
	— jan. 22. 0 alatt 0 felett	— jan. 28. 0 alatt 0 felett
M.-Sziget	0.10	0.06
V.-Nemany	0.55	0.42
Tokaj	1.90	1.85
Szolnok	1.42	1.40
Csongrád	1.29	1.25
Szeged	2.02	2.00
Törökbecse	1.16	1.19
Gyoma	0.76	1.72
Deva	0.42	0.40
Arad	0.48	0.58
Makó	0.96	0.97
Tisza Fűrés	—	—

Makulatura-papír

• elsőrendű, tiszta, gyümölcs vagy más tárgy csomagolására

kilószámra is

kapható

ENGEL LAJOS

papirkereskedésében.

Az eredeti „Pathofon” tűnélművi beszélőgépek és lemezek nagy raktára. 208

Kis hirdetések.

Adás-vevés.

Világhírű „Pfaff“ varrógépek, valamint az Escpress „Courier“ írógépek egyedül nálam kaphatók. Bemutató vételkötelezettség nélkül. Szántó József géparuháza Szeged, Városi bérpalota. 202

Szeged-Csongrádi takarékpénztári részvényeket keresek megvételre. Ajánlatok az ár megjelölésével „Bankár“ címre a kiadóhivatalba kéretnek.

Foglalkozás.

Művelt, fiatal árva leány állást vállalna uri háznál, mint társalgónő, vagy háztartási felügyelő, esetleges irodai teendők végzését is vállalja. Jó bánásmódot igényel, ellenben a legszerényebb honoráriummal is megelégszik. Cim a kiadóhivatalban.

Paprikában már sikerrel utazott fiatalember szerény igényekkel alkalmazást nyer. Ajánlatokat „Paprika“ jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja. 6402

Elsőrendű fehérneművarrónők elvállalják finom fehérneműek elkészítését úgy háznál, mint házon kívül, igen mérsékelt áron. Cim: Hétvezér-utca 16., ajtó 1.

Keresek irodai foglalkozást a délutáni órákra. Ajánlatot „Hivatalnok“ jeligére a kiadóhivatal továbbítja.

Lakáshirdető.

Lakás. 3 szobás emeleti lakás kiadó a „Szegedi Napló“ házában.

Lakás. Keresek 2 szobás modern, tiszta lakást a Belvárosban. Leveleket „Májusra“ jeligére kérek.

Csinosan butorozott különbejáratu, tiszta utcai szoba előszobával, villanyvilágítással kiadó. Cim: Petőfi-u. 6. sz. (Kass mögött.) I. emelet, 8. sz. ajtó.

Különbejáratu, csinosan butorozott utcai szoba február 1-re Horváth Mihály-utca 3., Deutsch-nál kiadó. 6390

Különféle.

Elveszett a korzón a Szeged-Csongrádi palotájáig vezető úton kékszinű, zománcozott lógó. Megtaláló jutalomban részesül. Szivessy Lehel dr. 6304

4 szobás

urasági ház

a huszárlaktanya közelében, modern berendezéssel és melléképületekkel, nemes fajgyümölcsös és szőlővel, 450 □-öl, **Kertész-utca 15. sz.**, esetleg azonnalra is kiadó, vagy kedvező fizetési feltételek mellett eladó. 247

Bővebbet a kiadóhivatalban.

44651—II. 1913. szám.

149

Hirdetmény

a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója alá tartozó jövedelmek bevallása tárgyában.

A magyar korona országai területén bel- és külföldiek által ipari, kereskedelmi, pénzforgalmi, szállítási s bárminemű más haszonhajtó célből nyereségre alakult, vagy üzletben tartott s nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek üzleti jövedelmek után, amennyiben ezek a bányaadóról szóló törvény határményai alá nem esnek, az 1875. XXIV. törvényekben meghatározott elvek és szabályok szerint adóznak.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek igazgatói vagy üzletvezetői a községi előjárásnál (városi adóhivatalnál) az 1914. évi március 15—31. közötti időben benyújtandó üzleti jövedelm-bevalláshoz a részvények utáni osztalékok, illetőleg kamatok felosztására és kifizetésére vonatkozó közgyűlési határozatnak szabályzerően hitelesített kivonatát s a vállalat, egylet jövedelmi mérlegét (nyereség- és veszteség-számláját) csatolni tartoznak. Ha a jövedelem-mérlegben más községekben levő oly főközületek jövedelmei is befoglaltatnak, e körülmény a főközületre eső jövedelemnek kitüntetésével melletti a bevallási íven megjegyzendő.

Az adóalap helyes megállapítása céljából a vállalomához csatolandó még:

1. a vállalat tulajdonát képező állampapírok és egyéb adómentes értékpapírok jegyzéke;
2. az üzleti költségek részletes kimutatása;
3. a közgyűlési határozatnak a behajthatlan követelések törlesztése vonatkozó kivonata.

Mindazok a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek, melyeknek igazgatóságai a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója alá tartozó jövedelemforrásokat az államkinestár megrövidítésére irányított szándékból az adókötelezetek és adótárgyak összeírása alkalmával akár szóval, akár írásban valótlanná mondják be, vagy eltitkolják, avagy hamis vallomást adnak, az adótárgynak egészben vagy részben történt eltitkolásával elkövetett jövedéki kihágás miatt az 1909. évi XI. t.c. 93. (az 1903. évi 50.000. sz. hiv. összeállítás 201.) §-a értelmében büntetendők.

Kelt Szeged, 1913. évi január hó.

A m. kir. pénzügyigazgatóság.

Gyümölcsök, butorok és tárgyak csomagolására alkalmas

makulatura papiros

használatból ki került nyomtatvány és megmaradt ujság **suly-számra olcsón eladó**

Szegedi Napló kiadóhivatalában

Hirdetések felvételnek a

„Szegedi Naplónál.“

Tea, rum, teasütemény,

kitűnő asztali- és pecsenyebor legelőnyösebb árban vásárolható **DANNER MIHÁLY** bor-, csomage- és fűszerkereskedésében

Széchenyi-tér, Csongrádi-palota. 145

24—1914. végrh. szám. 297

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróóság 1912. évi Sp. III. 1799/2. száma végzése következtében dr. Szabó Frigyes aradi ügyvéd által képviselt Guttman és Berger-ség javára 100 kor. s jár. erejéig 1913. évi január hó 20-an foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1166 koronára becsült következő ingóságok, u. m.:

különféle házi butorok

nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szegedi kir. járásbíróóság 1913. évi V. 109/2. számu végzése folytán 100 korona tőkekövetelés, ennek 1913. évi november hó 22. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 44 kor. 56 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig,

Korona-u. 15. sz. alatt

leendő eszközzésére

1914. évi január hó 27. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107., 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén a becsáron alul is el fognak adatni.

Elsőbbséget igénylők ennek, az árverés megkezdéséig való érvényesítésére felhivatnak, amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. §-a és az 1908. XLII. (41.) t.c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szegeden, 1914. évi január hó 3. napján.

Farkas,
Kir. bir. végrehajtó.

A „Kiskundorosmai Takarékpénztár

Részvénytársaság“

XVI. rendes közgyűlését

1914. évi február hó 8-án, vasárnap délelőtt 10¹/₂ órakor fogja Kiskundorosmán, Kossuth Lajos-utca 18. szám alatt, az intézet tanácstermében megtartani.

Tárgysorozat :

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.
2. Jelentése az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak az 1913-ik évi üzleteredményéről.
3. Határozathozatal a nyereség felosztása iránt és a felmentvény megadása.
4. A felügyelő-bizottság két taggal leendő kiegészítése választás útján. (45. §.)
5. Netáni indítványok az alapszabályok 25. §-a értelmében.

JEGYZET. 1. Az alapszabályok 30. §-a értelmében minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, részvényeit 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet pénztáránál Kiskundorosmán, vagy Szegeden a „Szegedi Kereskedelmi és Iparbanknál“ térítvény mellett letenni tartozik.
2. Az 1913. évi zármérleg, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az intézet helyiségében közszemlére helyeztetett, hol a hivatalos órák alatt a részvényesek által betekinthező.

Kiskundorosma, 1914. évi január hó 22-én.

Az Igazgatóság.